

E22N037
E11

Repetitiones Domini

Repetitio. super probemio decretalium.
Repetitio. c. In nostra de rescriptis.
Repetitio. c. Ad mandatum de rescriptis.
Repetitio. c. ab excommunicato de rescriptis.
Repetitio. c. super eo. de electione.
Repetitio. c. cum in iure de electione.
Repetitio. Rubrice de ordi. cogniti.
Repetitio. c. cum intellexim⁹ de ordi. cogniti.
Repetitio. c. super spoliacione de ordi. cogniti.
Repetitio. c. cum dilectus. de causa poss. z proprietatis.
Repetitio. c. post cessionem de probationibus.
Repetitio. c. dilectorum de testibus cogendis.

Joannis Calderini

Repetitio. c. vestra de coha. cleri. z mulierum. fol. 28.
Repetitio. c. cum nostris de concessione prebende.
Repetitio. c. postulastis de concessione prebende.
Repetitio. c. si quis presbyterorum. de reb⁹ ecclesie non alie.
Repetitio. c. propter eius de donationibus.
Repetitio. c. de illis de raptibus.
Repetitio. c. naviganti de usuris.

Gaspar. calderinus.

Repetitio super. c. Postulasti de peni. z remis.
Repetitio Alexandri de antilla super. c. tibi qui de rescriptis in. vi.
Repetitio Francisci zabarelle. c. ut aiaz de constitut⁹. li. vi.

p

ဝိရှိ.

Prohemium Jo. Calderini super decretalibus.

In Xpi nomine. ⁊ glorioſe Mariæ virginis matris eius
⁊ Beati Joānis apoſtoli ⁊ euangeliffe ⁊ totius curie ce-
leſtis amen.

q. cor. p. z. c. panis z di. 4. i. n. s. q. de cele. m. i. quad. de baptis. vt nō apponēs. Sub secunda efficiētē z finale. z. q. j. de occidēdis z. c. nō frustra. j. ti. i. c. i. j. vna z fe. vnde vere loquēdo sunt quattuor. De causa materiali huius libri z vt rursus iuris scientie diuersos sententie sunt diuersae. Glosator noster dicit q. materia in hoc opere sunt constitutōes ipse z decretales ep̄le sub singulis titulis colloca- te. Dic. d. z. p. m. q. si glo. intelliget q. ipsa collocatio decre- talis esset materia huius libri: istud melius esset dicere. cum collocare sit cōpilare z compilare sit librū facere z sic libe- esset materia libri. Addi. nō seq̄. c. luso licet posset inferri z sic libri factio esset materia libri. Bas. qd est absurdū Intellexit ergo glo. q. ipse decretales collocat sunt mate- ria huius libri: vt qd de collocatione dixit non dixit ponen- do materia h̄z nouā situationē materie: z p hoc dicto glose sic intellecto facit p̄missiū huius libri. s. sane. z. C. de ve. iure enu. l. ij. s. i. qd nō. in p̄missio digestor sup rubrica vbi dicit glo. q. oīa iura vetera sunt materia digestor h̄z est. Ostr. in p̄bemiō sūme. s. que sit materia dicit q. istius scie- tie edificii constet ex tribus. s. fundamētō z hec est fides catholica parietibus z hec sunt questionēs. tecto. z hec sūt sanctorū patrū responsiōes. S. cum materia in aliqua scie- tia dicat id circa qd versatur ipsa scientia. predictorū dicta nō sunt propria. nisi intelligentur de materia: ex qua z non circa quā Azo in sūma. C. in prin. dicit q. est materia ge- neralis legis scie. s. ius iusticia negocia duo vicia. s. error z cōtumacia. Itē materia cōmunis. s. ius approbatū z ru- dis equitas z id q. pro lege seruāt. s. cōtractus iudicia z vl- timae voluntates. C Sed de pluribus alijs tractat legalis scia q. sint enumerata per Azo. vnde illa nō possunt dici to- ta materia illi? scie forte tñ illa expressit exēpli grā. Addi. Ista opinio reprobat negociū i se cōtinet sc̄ti sicut genus spēs tunc sic de quocunq. predicat genus z spēs. ff. de fun. infra. l. quātrū. s. illud instrumentū. S. sub materiā gene- rali continet negociū ergo z cōtractus. Itē cōtractus ē de materia cōmuni ergo z negociū q. pōita ip̄e ponit genus d. of. or. dilectus. Itē si negociū remouet a materia cōi ergo z cōtractus qui est eius spēs q. a quo remouet genus z que- libet eius spēs. xiiij. q. v. penalis. xxij. q. iij. meretrices d. prescri. auditis cū sy. z tñipe Azo. in materia generali po- nit negocia z in cōi cōtractū. Itē male posuit ius approba- tū q. ius approbatū nō ē aliud q. scia legalis ergo circa ea nō est dare prioritatem vel posterioritatem. Itē si ius approba- tū est subiectū idē esset subiectū sui ipsius. Itē disponens z dispositus se nō cōpariunt sub eodē genere. j. de insti. c. fi. sed ius est disponēs negocia cōtractus iudicia z c. in Au- tē. hec cōstitutio ino. constitut. ergo ius z negocia nō sūt de materia generali Bas. Itē non p̄cedit ei? dictū p id q. statim dicā z si bene cōstruet nō est locutio propria dīe q. ius approbatū z rudis equitas sit materia scie legalis. alij dicūt z placet. d. z. p. m. q. bonū z equū que sunt subiectus ethice. sunt ē subiectū huius scientie alle. ff. de insti. z iure

2

Ulterius sequitur predicta conclusio. scilicet operationes huma-
ne sunt materia huius scientie sed bonum humanum est sub-
iectum. Nec sequitur quod hec scientia et civilis sint una quod
considerata materia de quibusdam operationibus homini-
um tractat principaliter ut de delictis puniendis pena cor-
porali de tutelis et curis et huiusmodi de quibus principa-
liter non considerat lex canonica. Item in hac scientia tra-
ctatur de sacris dignitatibus prebendis diversis officiis
clericorum de quibus principaliter non considerat lex civi-
lis. Item consideratur subiecto quia ad bonum hominis
operationem referuntur que in hac scientia considerantur
principaliter spiritualibus et ecclesiasticis. et respectu ante
et sub ratione boni anime. xiiij. q. v. quid dicam. xxij. q. 4.
nemo de ma. et obe. solite. de pe. et re. cum infirmitas. sed le-
gis civilis consideratio consistit principaliter in secularibus
et civilibus operationibus hominis et respectu corporis

et fac. pbe. digestorum. §. discipuli. et q. dicit. §. de iure in: cns
contingat. et de secundis nup. c. si. Licet ergo inter has du
as scias sit magna affinitas. non tamen sunt una et eade. cum
differant ipsarū subiecta et materie ut est dictum. Item
patet per predicta q. licet hec scia appelletur diuina. iij. q. v.
quia suspecta. §. de iur. ca. c. i. de iure iurā. nimis. de cens.
peruenit cū sy. tamē differt a theologia. quia illa tractat de
deo principaliter et de homine inquantū reparat vel glorifica
tur a deo. Sed hec tractat de homine operatiuo ut bene viuē
do vitā a deo consequatur eternā. §. eo. ti. c. i. in fi. unde eti
am hec tractat de fide catholica et de eternitate per respo
ctū ad hominem ut illam credat. quia tamen conclusiones
theologicas recipimus sepe pro principiis nostris ut patet
§. de regu. iur. p. m. et c. in malis li. vi. cū sy. fateor q. hoc re
spectu hec scia subalternatur theologie. ad hoc. §. de accu.
qualiter. iij. in prin. Alio tamē respectu subalternatur etbi
ce quia etbica ponit precepta generalia ad bonū hominis
pertinentia ad particularia principaliter nō descēdes. Sed
hec scia ex illis suppositis conclusiones in particularibus
determinat. Itē illa dicit propter qd ita est. §. hec dicit. §.
quia canon vel lex hec dicit. vi. q. iij. scriptū. ff. qui et a qui
prosperit cum sy. nec reputatur inconueniens vna scia di
uersis respectibus pluribus subalternari. Causa for
malis est duplex. l. forma tractatus siue generalis quas po
nit glo. quia diuidit tractatū siue librum in quinque partes. q.
quia multū cōfuit p. glo. exprimitur in p. secutione et rubri
carum continuatiōe expressius declarabitur et forma tra
ctandi siue spālīs et hec est que in singulis decretalibus ob
seruatur et ē multiplex. l. narratiua assertiua preceptiua p
bititiua cōminatiua cōsiliatiua instructiua expositiua cau
se reditiua immōnatiua cōfirmatiua protestatiua determi
natiua modificatiua pmiuatiua dispensatiua. et exēplo
rum positiua. Ceter tamen equadruplex. l. statutiua. Cō
sultationibus responsiua. Causarū diffinitiuar. Causarū cō
missiua q. inspectis decretalibus hic positis facile perpen
ditur. Causa efficiens fm. d. r. p. m. est ipse deus qui p
ministros suos romanos pontifices iura promulgat et con
firmat. et promulgata firmataq. componit. xvi. di. septuagē
ta. l. di. Sigs. dyaconus et c. si ille. xvi. q. iij. c. si. xvi. q. i. vi
olatoes et sic principalis causa efficiens est deus. Sed se
cundaria romani pontifices. et quantū ad compilationem
hanc dñs Grego. papp. ix. qui diuersas constitutiones
et decre. epistolas prede. suos in diuersa dispersas volumi
na quarū alique erant nimium similes. alique nimium pro
lixas quedā contrarie quedā incerte. additis aliquibus p
prijs in hanc cōpilationē redegit: ut in p. bemo. §. sane.
Ad cuius intelligentiā breuiter sciendū q. post compila
tionem libri decretorū plures constitutiones et decretales
epst. a diuersis ro. pon. successiue emanauerunt. quedā et
capitula antiquorū conciliorum extra illam compilationē
decretorū remanserunt. De aliquibus ex predictis Ber
nardus papien. fecit vnam compilationē que fuit approba
ta per vsum magistrorū. Aliā Silibertus. Tertiā Ala
nus et de his duabus que non fuerunt approbate per vsum
Joānes galen. fecit vnam que fuit quarta. sed secunda ap
probata per vsum magistrorū et scolariū. Bernardus cō
post. de registris inno. iij. fecit aliā que ex toto nō recipie
batur unde ipse Inno. fecit de suis cōstitutionibus et decre
talibus eplis fieri aliam que fuit tertia approbata et pri
a papalis. Postmodū i cōcilio generali multis vtilissimas
constitutiones elidit de quibus aliquibus additis fecit ali
am. Ultimā fecit Honorius de suis. Ex hijs patet q.
octo fuerūt cōpilatores tres nō approbate. et quāq. approbate.
Et ex hijs due magistrales et tres pappales de quibus
omnib. Grego. nonus fecit vna compilationē ut i dicto. §.
sane. Addi. Liber decretor. §. glo. ij. q. vi. §. forma fuit cō
pilat. tpe Alexā. iij. tps inuit q. 133. Alex. i. cepit. 1330. v
forte ei tēpore fuit publicatū potuit ichoari tēpore prede
cessoris sui. §. Adriani qui fuit anglie et canonic. §. rufi. q.
cepit. 1339. et forte alteri pcessoris. §. Anastasij. iij. et hec fa
tis sūt verisimilia q. aliq. decre. Alexāder nō posuit cū tñ
plures fecerit. Gal. Causa finalis est duplex. l. prope

ma quā dicit glo. ut hijs lectis et intellectis sciamus discer
nere inter equū et iniquū. et reddere vnicuiq. qd suū ē. In
hoc enim consistit iusticia ut. §. in p. bemo et iust. de iust.
et iure l. p. l. xij. q. ij. cū deuotissimā. S. remota est felicitas
seu beatitudo et hec sequit ex p. ria alle. d. r. p. m. predictū
et cum deuotissimā. et in in p. bemo digestorū. §. discipuli
ij. i. fi. C. libri titulus ē. Incipit cōpilatio decretalū do
mini Grego. papp. ix. Et hic videtur tangi causa mate
rialis secundū qd de ipsa loquit glo. dñ dicit cōpilatio de
cretalū. Sed dic ut sup. p. l. dñ. Itē in hoc libri titulo tan
gitur causa efficiens instrumentalis per hoc q. dicit domini
Grego. pape. ix. vbi est sciendū q. dominus Grego. non
fuit auctor olum decretalū huius voluminis: sed bene ali
quarū que in finibus certorū titulorum collocant quod
etiā patet. §. in p. bemo. §. sane. Totius autē huius vo
luminis fuit compilator. Unde solet dari dñia inter scri
ptores auctores cōpilatores cōmentatores siue glossatores. q.
enim aliena scribit nihil addendo. vel mutando proprie
dicit scriptor. Qui vero sua p. ria dicta scribit dicitur au
ctor. Qui autem aliorū dicta ordinat nihil addendo de
suo dicitur compilator. Sed qui alicuius dicta per sua de
clarat dicitur cōmentator: vel expositor: vel glossator. Et q.
bus sequit q. iste Grego. fuit auctor et cōpilator. C. sic
et gratianus i volumine decretorū suas sententias pōit quo respo
ctu dicitur auctor quas per sanctorum patrum sententias
ordinat et cōfirmat et hoc respectu fuit illius voluminis cō
pilator. C. supponit at iste liber et hec scia canonica etbi
ce idest morali scie ut dicit glo. unde dicit imperator legi
bus nris mores intēdimus corrigere. C. de secundis. nup.
l. i. alle. ad idē. d. r. p. m. vi. di. §. si. xij. di. c. i. in p. i. et in p.
bemo. vi. et clemē. ad idē optime. iij. di. c. vi. iij. di. c. i. et
§. de of. or. cū ti. sequētib. per totū. de vi. et bo. c. i. per to
tū cū sy. C. dicit at etbica ab etbos grece qd ē mos latie
et yros q. est scientia unde etbica idest moralis scientia.
Quomodo autem hec scientia supponitur etbice est. vidē
dum. Ad cuius intelligentiā est sciendū q. p. b. scia
scientia diuersimode diuiditur a diuersis ex pluribus aut
dictis colligo diuisiones meo iudicio pleniorē et clario
rem que est talis. Nam phylosophia diuiditur in organi
cam seu instrumentalem et principalem. Organica dicit
tur loyca idest rationalis siue sermocinalis scientia a logos
q. est ratio vel sermo est enim sicut organum vel instrumen
tum ad omnem scientiam practicam vel speculatiuam. ne
mo. n. de reb. quēuēter differere pōt nisi p. i. recte et vera
citer rationem agnoscat. §. de verborum significatione in
telligētia et hoc docet ista pars phylosophie que dicitur or
ganica: sed organum ad alias scientias: aut est loquendi
et sic est grāmatica que docet congrue quantum ad litterā
et vocem exprimere conceptum mentis. et sub hac ē inclu
ditur poetria: aut veritatem inquirendi et sic est dyalectica
que docet modum inquirendi et discernendi verum a falso
aut ad persuadendum queq. idonea et sic est rhetorica que
id docet. Principalis phylosophia diuidit in speculati
uā et practicā. Prima est de rebus constitutis a natura
Secunda de hijs que a voluntate procedūt. Itē finis spe
culatiue est virtutis cognitio et finis practice ē opus. Spe
culatiua diuiditur in mathematicam phisicam siue natura
lem et metaphisicam siue diuinā. P. b. subdiuiditur i
quattuor scientias que quadriuales appellantur scilicet
in Arismetica que tractat de numero. Geometria que
tractat de mēsuratiōe vel spacio. Musica que tractat de
proportionē soni. Astrologia que tractat de astroz
motu et de hijs non est nostrum propositū. Secunda tra
ctat de inuisibilibus visibilib. causis ut est phisica siue na
turalis phylosophia que tractat de motu siue de ente mo
bili. S. metaphisica tractat de inuisibilibus inuisibilib.
essentijs scilicet de ente secundum quod ens sed prout spe
cialiter considerat deum et ipsius essentiam. ac trinitatem
angelos et substantias separatas theologia vel diuina scien
tia nuncupatur.
C. hijs p. m. descendo ad eam speciem que dicitur
practica et hec diuiditur in actiuam sub qua continentur
scientie

scientie morales et factiuam sub qua continentur mechani
ce vel factiue et est differentia inter istas quia actiuā est de
actibus voluntarijs factiua de factionibus humanis. Et
ut dicitur per p. b. m. iij. metaphisice et vi. etbicoz. Dif
ferunt actio et factio quia actio dicit operationem manentē
in agente. sicut i subiecto sicut sunt opera virtutum morali
um factio autē dicit operationem transeuntem in materiā
exteriorem ut in subiecto sicut sanare edificare et buiusmo
di. Et si opponatur q. medicus potest seipsum sanare hoc
est per accidens ut dicitur. ij. physicoz. unde pro
prie actio est perfectio forme agentis non patientis iuste
enim agere est perfectio iuste agentis ad hec. xlv. di. disci
plina z. c. sequentibus. §. de p. sump. et studijs. de sta. re
gu. q. dei de pur. cas. inter sollicitudines. de verborum si
gnificatione forus. §. in continenti. cum similibus. Sed fa
ctio proprie est perfectio forme patientis et non agentis si
cut sanatio est formalis perfectio sanati edificatio edificati
licet finalis facientis per hoc patet differentia inter ista
et primo expedit factiuam quia nō spectat ad propositum
Illa enim diuiditur in septem ad quas omnes artes me
chanice reducuntur scilicet lanificium armaturam naviga
tionem agriculturam venationes medicinam et theatricā.
Actiua diuiditur in monasticam yconomicam et politi
cam cum enim ut dixi hec tractet de operationibus volun
tatis humane. contingit autem considerare opera volun
tatis hominis secundum se et sic est monastica que dicitur
a monos q. est vnum et yros scientia. unde dicitur scientia
a regimie huius hominis secundum se et absolute confide
rati unde de monastica dicit hugo in didascalicon. q. cu
ram gerens sui se virtutibus erigit ornat et augeat nihil in vi
ta committens quo non gaudeat nihil faciens penitendum
Item alio modo consideratur homo ut est pars alicuius
multitudinis est autem duplex multitudo scilicet domestica
et sic est yconomica que dicitur ab ycon. q. est signum vel re
gula et nomos q. est dispensare: vel ab yconomo grece q.
idem est q. dispensator ad hec. lxxix. di. quia in quibus
dam. §. de of. or. cum vos. Gal. domus latine et yros scien
tia unde docet modum dispensandi vitam domesticam id
est familie de qua dicit predict. hugo. q. familiaris officij
curam mediocri dispositione componens. unde distribu
it alia est multitudo ciuilis et sic est politica dicta a polis q.
est pluralitas vel ciuitas que spectat ad rectores vrbium.
unde de ipsa dicit hugo vbi. §. q. reipubli. curam suscipi
ens. cunctozum saluti medetur sue prudentie solertia iusti
cie libra fortitudinis stabilitate ac temperatē paciencia et
gradatū ad ista est perueniendum ut primo quis seipsum
sciat regere. anteq. familiam regat de eta. et quali indeco
rum et ante familiam q. reipublicam. xlvij. di. §. necesse
xlviij. di. per totū.
C. hijs partibus bene conuenit prohemium in illis ver
bis ut humanum genus honeste viuat quantum ad mona
sticam. Alterum non ledat quantum ad yconomicam et
ius suum vnicuiq. tribuat quantum ad politicā. bene ergo
dictum est q. hec scientia supponitur etbice idest morali
scientie. In quo tamen hec scientia vel lex ciuilis differat
ab etbica d. qua p. cipaliter tractati libris. Aristo. s. dixi.
Descendo ad litteram. et notabilia tot potes colligere
per teipsum quot sunt verba et maxime ex hijs verbis pro
pter que. §. formabo obiectiones et questiones. C. primo
autem circa salutationem oppo. q. cum Gregorius com
pilator huius voluminis vocaretur ante papatum hugo si
ue hugolinus et in sui promotione sibi sit mutātū nomen si
cut mutatur alijs romanis pontificibus. non videtur hoc
iuste fieri cum nominis mutatio videatur prohibita. ff. ad
l. cor. de sal. l. sal. nominis ar. §. de sen. ex. p. pendunt. §. de
spon. tua nos. lo. speciale in papa et que sit ratio infra dicā.
per dic ut no. in dicta. l. falsi nominis ex qua glo. colligi
tur q. aut is qui mutat sibi nomen est seruus et hoc facit si
ne domini voluntate. et hoc est prohibitum propter p. e
sumptionem fraudis que est contra eum. et ideo puniri de
bet. C. de mut. no. l. vnica aut hoc facit de domini volun
tate et tunc idem q. in libero in quo est dicendum q. aut si

bi mutat ex cā rōnabili vel sine alicuius lesiōe puta q. tur
pe bz et hoc potest ad hoc. xxiij. q. ij. vtilē. xxiij. q. iij. nemo
§. de vi. et bo. cle. c. vlti. et ita ēbic. §. q. sit buiusmodi mu
tatio ex cā rōnabili ut statū dicit. aut fac ad decipiēdus. vel
cum alterius lesione et tunc hoc prohibetur ut in contrari
is. Sed que est cāvel hoc casu q. pape mutat nomen. So.
dicunt quidam q. posset turpe originale nomē habere hoc
nihil est. unde dicunt alij q. hoc est inductum ad ostenden
dum ad mutationem nominis factam esse mutationem ho
minis quia qui primo erat purus homo. factus est dei vica
rius in terris. xxiij. di. c. i. §. vt ec. bñ. c. i. cum similibus vel
q. omnis xpi actio et. ij. q. i. deus omnipotens. §. de elec.
significasti. Sed christus in promotione petri mutauit si
bi nomen cū primovocaret Symō. Mathe. xxij. xxi. di.
in nouo. unde Jo. i. tu es simō et vocaberis cephas qd iter
pretatur petrus et videtur hoc fuisse signatum in veteri te
stamento. Ben. xviij. vbi deus promouens abraam muta
uit sibi nomen. dicens eris pater multarum gentium nec
vltra vocabitur nomen tuum Abrahā sed appellaberis abra
am q. patrem multarū gētiū cōstitui te. quod oprime con
uenit pape qui pater est multarum gentium et hoc placet
fateor: tamen hoc olum interdum nō fuisse seruatiū vt legi
tur in cronicis. et a curialibus percepti q. electi in papam vo
luntarie per seipsum sumit sibi nomen quod sibi magis
placet.
C. scdo. oppo. q. indecēter papa se appellet episcopus cū
enī sit super oēs maiorē dignitate se deberet appellare pu
ta papam vel patriarcham non autem episcopum. qui mi
noris est dignitatis etia: archiepiscopo. xxi. di. in. p. i. z. c.
i. So. cum spiritualia pura. sint temporalibus digniora et
humiliora. §. de ma. et obe. solite. Ordo autem cum sit sa
cramentum est quid mere spirituale. i. q. i. si quis episcop
et c. qui studet et §. ecce cum honoris cum sy. et dignitates
que habent quid temporalitatis admixtum nec sacrā sunt
factum generent propter quod volens id euitare ab ordine
non autem a dignitate voluit appellari et ex hoc sequitur
episcopatum esse ordinem de quo deo auxiliante plene di
cam. §. de pur. can. quotiens. C. unde dicit Egi. q. in hoc
humilitas ostenditur et superbia euitatur. Interpretatur
enim episcopus intendens vel speculator. xxi. di. C. leros
z est nomen oneris non honoris. viij. q. i. qui episcopatum
qd bene congruit pape quia speculator et prospicit sa
lutem et quietem omnium et portat onera singulorum. §. de
cens. cū instātia et i p. bemo vi. et sibi fuit dictū a christo
pascite oues meas. viij. q. i. in Scripturis. §. de elec. Signi
ficasti. sed pontifex interpretatur sacerdotum princeps pa
triarcha princeps patrum Archiepiscopus princeps epi
scoporū ut in p. re. c. leros que interpretationes aliquę
factum sonant. inclusergo conuenit pape q. se episcopum
nomet et p. predictis benefacit. xxiij. di. ecce. C. et tū
oppo. ad id q. papa se hic appellat seruum cum seruus ab
ordinibus prohibeatur. l. iij. di. per totū. §. de ser. nō or.
per totū. Dicunt quidam q. non dicit se seruum simpli
citer sed seruum seruorum dei sic. §. de sen. ex. relatum i
fi. quia seruit hijs. i. catholicis qui deo seruiunt et non infi
delibus de quibus nil ad eum. ij. q. i. multi. vel. i. apostolo
rum petri et pauli quozum vices gerendo eis seruire in
telligitur facit qd no. i. q. vij. quoties cordis in glo. impre
catio sic imperator dicit se seruum dei. C. de of. p. sec. af
fri. l. i. sic papa dicit se seruum patris familias de conse. di.
i. vasa vel hoc dicit ex humilitate et fertur q. beatus Gre
go. fuit prius qui sic se cognominauit. Iuxta illud Mathe.
xxij. et mar. Qui maior est vestrum facit sicut minimus
ster. ix. q. iij. nullus maior est qui recubit et. xxiij. di. di
aconi vlt. et apostolus. i. ad cor. ix. omnium me seruum se
ci. xxiij. q. i. iam nūc et hec bene conueniunt pape qui mi
nistret et seruit omnibus. unde de noctes ducit homines. et.
z voluntarios labores appetit et. vt in probe. vi. et de resti.
spo. frequens. e. li. Sic et dicit imperator i auctē. cōsti. que
de digni. li. apa. po. §. illud quoq. colla. vi. et vt diui. iulio
nes sub ba. gl. qd. in prin. col. viij. et ex hijs sequitur alia
ratio quam hic ponit glo. q. recte appellat se seruum. quia

Strobemium

sicut per seruus acquiritur domo insit. per quas per. no. acq. in prin. sic per papā cuilibet eccle. j. vt lite pē. ecclesie de censu. cū instantia. Contraria loquuntur de seruo pro ut distinguitur a libero.

¶ Quinto op. cū hic cōpilatio dirigatur doctoribus ⁊ scolariis bononiē cōmōrantibus ergo ad ipsius obseruatiā alij non teneantur quia rescripta pope non extendūt ad perfonas nō expressas in eis. j. de of. dele. p. 2. g. z. c. cū olim. glo. facit hanc obiectionem ⁊ dicit illam non procedere. sed quia bononiē est generalē studium q̄ alibi maxime in iure. ibiq; de omnibus mundi partibus sunt studentes ita potius ad predictos dirigitur. licet omnes alij ad ipsius obseruantiam teneantur. quia ex quo constituto principis est publicata non est necesse singulorum auribus inculcari di. xvi. qd dicit. j. de postu. c. j. Sed omnes ad ipsius obseruantiam teneantur saltem p̄ duos mēses in iau. et fa. etc nou. const. in prin. col. v. de quo dicam. j. de const. c. ij. ⁊ istud quod glo. dicit vltimo soluit obiectionem quasi innuat q̄ per istam missionem quam fecit papa ad studium bono. ostenditur q̄ non fuerit hic compilatio primo publicata. Sed prout dicit. d. 2. p. m. post publicationem facta in curia plura exemplaria facta fuerunt ⁊ ad singula studia transmissa. vnde aliqui habent parisijs antea ergo omnes ligabat hec cōpillatio licet postea singulariter fuerit itimata. Item fateor q̄ hec salutaris solos expressos complectitur vt in cōtrario sed non sequitur si alij non includantur ⁊ salutarior q̄ propterea non teneantur ad huius compilatiōis obseruantiam cum expresse contrarium dicatur in fine problemij. Item contrarium loquitur in rescriptis ad lites que sunt odiosa. j. de rescriptis nō nulli. ¶ Quinto oppo. quod papa nō debuit se in hac salutariorē premittere xij. q. ij. dilectissimis. So. illud ex humilitate sed propter maioritatem iuste se preponit. j. de ma. ⁊ obe. c. i. ⁊ c. sta. tuim. ⁊ salua humilitate de qua dixi mos fuit antiq; in epistolis scriptores preponere nomina sua illorum nominib; quibus epistolas dirigebant ad hec. xvi. di. Hidorus. ff. de dona. lucius de verborum significatione nepos proci suum cum sy. Sic ⁊ propter talem vsum imperator scribens suum nomen premittebat. C. de sum. tri. Inter. xviij. di. victor vbi de hoc.

Conuenio ad q. p. primo quero simul de multis nunquid i differenter papa alijs scribens vtatur omnibus verbis buius salutationis. So. in talibus filius curie est attendend? .j. de crimi. fal. q. graui vnde omnia ista verba subiectur scilicet dilectis filijs salutem z apostolicam benedictionez quãdò scribitur scismatico vel excomunicato vel alteri cui gratia sedis ap. est subtracta sed expresse simpliciter illius nomine solet dicere spiritum consilij sanioris. vel ea pati que agere meditauit vel similia. Item epus z superiores non vocat dilectos filios sed venerabiles fratres vt i. decre. q. graui. Reges z regias vocat carissimos vel carissimas filios non dilectos cum benedictione in christo. j. de iure iuran. intellecto quam dictione pōit etiam cum scribit abbatibus vel monialibus. j. de rescriptis cum dilecta de confir. vii. vel inuti. cum dilecte. j. de exceptis dilecte. Itē hec verba dilectis filijs nominando actorem etiam si esset vniuersitas vel collegium. j. de ma. z obc. dilecti de ap. dilecti vlti. z etiam si in vniuersitate erit episcopus vt q. est principi palius inspicitur sed non respond. de hijs in spe. de rescrip. presen. §. si ratione forme in principio.

Secundo quero p. d. z. p. m. an appellatio scolariū doctores includat. z videtur q. non per hanc litteram que ponit hec vt diuerſa ad idem. j. de. 2. p. post electione; vbi applo capli non includit decanū. Egi. fenest cōtrarium all. j. de symo. c. fi. de procur. quia in causis cũ hoc pro quo scribitur sit cōmune non singulare alle. de rescrip. c. z quia appellatio familie includit dominum ff. de verborum significatione pronunciatio. §. familie. z appel. populi includitur senatores insti. de iure natura. §. plebs autē. ad hanc litteram respondet q. ad maiorem expressionē hoc dicitur ad decre. p. elects. dicit q. illud allegatio est. cum al apphone capli in cludatur de can? de. 2. p. c. i. li. yj. z quandoq. deservitur decāo. z caplo. j. de postu. c. i. delec. c. cũ nobis soli. Quā

Decretalium

doz: tantum capi. de postu. c. vlti. de elec. massana c. 15. sy.
Dicit. d. z. p. m. g. quo ad thema huius problemij questio
est superflua per id q. dixi. s. i. iij. obiectio. sed quo ad ali
os casus verbum scolarium positum in rescriptis ad lites
vel p. iulij odiosis non includeret doctores al. non lites
res. de rescrip. Sedes d. re. iur. odia li. vj. de loca. c. i. cu3
ipsorum status z. conditio sint diuersa. z. gradus sit iter eos
facit. j. de magis. c. vlti. de hereti. cu. ex inuncto. ad decre.
vlti. de symo. respondet q. illud fauorabile z. ad salutem aie
inductum. Item per abbatiam quis non definit esse mo
nachus: sed per doctoratum definit esse scolaris z. sic etia3
respodetur ad predictas. ll. que probant q. apploe scolaru
um intelliguntur rectores ipsorum z. hoc placet. ¶ Tercio
quero quid conferat hec salutatio hic quibus dirigitur
So. per eam remittuntur venialia. i. q. i. benedictio. z. c. di
ctum z. c. maledictam. z. c. multi in fi. de conse. di. i. cu. ad
celebrandas quod est verum in eo qui non est in mor
tali q. mortale opponitur caritati veniale seruior caritatis.
sed remoto priori remouetur posterius ita. no. d. p. m. in sa
lutat. sexti libri in fi. hoc est dicere quod caritas est prioz
z. seruior est posterioz existens autem in mortali caritate nō
habet ergo nec seruiorem. sed remissio venialis habet resti
tuere seruiorem caritatis z. sic posterius sine caritate z. sic fi
ne prioz q. est impossibile cum posterius non possit resti
tui nisi prioz restituto q. diu ergo caritas nō restituitur nec
seruior caritatis potest reparari ad bec. xvj. q. vij. z. bec dixi
mus de preben. Si cui li. vj. ff. de iur. iustur. z. iustur. lega.
fund. §. vlti. quomodo autem bec ratio confirmetur iure
positiuo vide in q. sione quā disputat. de filio fam. in quar
ta ratione prime partis. Idem patet ex parte remittentis
quia deus solus peccata dimittit de pe. di. i. gobem. z. c. i.
fi. peccatum. Sed per mortale separatus est quis onino
a deo ergo eo manente non potest remitti veniale. Item
ex parte eius per quod fit remissio. s. caritatis que peccata
tolli. j. de bap. maiores sed manens in mortali illam non
habet ergo z. c. de his per Tho. iij. sententiarum. xvi. di.
¶ Quarto quero nunquid vniuersitas consequatur bu
ius indulgentiam. videtur q. non cum sit res inanimata.
Item non potest puniri pena animam cruciante. j. de sen.
ex. Romana. §. in vniuersitate li. vj. ergo nec remunerari
premio animam preuante ad bec. de pe. di. i. medicina.
So. si sumatur vniuersitas in abstracto procedunt predicta
eta. sed si pro singularis de vniuersitate z. sic in contracto tūc
bene gaudet hac indulgentia ad bec. j. de excels. pre. minus
i. z. ij. de sup. ne. prela. grandi li. vi. de sen. ex. si sententia.
§. vlti. li. vj. vnde iurat prelatos in animas cōuentus. i. in
gulum de conuentu. de testi. c. ij. li. vj. z. sic loquimur hic
¶ Quinto quero quid si in studio esset tantum vnus do
ctor vel scolaris an ille participet hac indulgentia. So. sic
quia sicut delictum personarum non aufert privilegium lo
co z. cessu. xvi. q. vj. si episcopum. j. de excep. cum venera
bilis multominus defectus facit qd. no. ne. cli. vel mo. c. i.
li. vi. z. j. de postu. gratum ad idem. ff. delega. l. i. si grege
¶ Sexto quero cum eadem sit vniuersitas antiquoruz stu
dentium z. nouorum. xij. q. i. liberi. xxxij. q. iij. recurat
ff. de iudi. proponebatur. nunquid ergo habebunt hanc
indulgentiam hij qui erant in studio tempore quo papa mā
dauit confici litteras pro quibus de pe. di. i. periculose. j.
de rescrip. lris. an qui erāt tpe dare pro quibus facit. j. de
rescrip. eam te z. e. ti. si eo tpe li. vi. an q. erāt tpe bulle seu
scripture p. gb. xvi. di. nobilissimus z. ij. q. v. quāto an q.
erāt cū nūci. iter arripuit p. gb. j. de ap. psonas an tpe pu
blicationis scē i curia. p. gb. de postul. c. i. an tpe receptiois
lraz. j. de ap. sup. eo. ij. an tpe publicationis scē i studio. i. s.
di. c. h. j. de accu. sicut oli. ¶ Redo ista duo vltia ec. vā quia
mādata qd. hētur i fine pbenij planū ē q. regit iustitiam de3
factā eis qd. hui. lse dirigūt. ergo saltē pletationē expecta
re debem. p. ea q. dicē. j. d. pbe. dilect. ij. alia iura i diuer
sis causis loquūt. Itē puenit q. si an si papa salutat ecclēcia
tū cōfiter p. hoc ipz absoluat z. ē hodie expeditū q. no. i cle
mē. si summus de sen. ex.

Circa Exordiu qđ incipit ibi Rex pacificus Primo
oppo. ad id qđ hic dī qđ deus est Rex cunctorū contra imo

Probemium

diabolus est princeps mundi. 32. q. ii. c. i. So. ibi 7 per id qd
habetur de p. ni. di. ii. princeps vicioz. Scdo op. qd nō nū
q. deus cunctos bonos disposuerit q. iij. hūc nou. v. q. ali
q. possēt peccare. So. dic. vt. 23. q. iij. Nabuchodonosor 7
c. se. de pe. di. iiii. et bono. i. ti. i. c. i. ver. dyabolus.

¶ Tertio oppo. vñ q̄ hec littera cōtradict sibi ipsi qz p̄i-
mo innit q̄ naturalr inuit est pudicus modestus &c. & sic bo-
nus & virtuosus sc̄do innit cōtrarum qd̄ naturalr quis ē cu-
pidus & sic malus hec sūt contraria ergo &c. So. principiū
loquitur ex parte creatoris qui nos creat pacificos pudicos
&c. sed qd̄ sequitur loquitur ex parte creature humāe q̄ possit
peccatū priorū parētū libero arbitrio vñ ē ad malū q̄ ad
bonū s; plus ad malū. vñ oīs etas ab adolescentia. p̄na est
ad malū. r̄i. q. v. c. i. & humana natura quodāmodo labitur
ad delicta in auc. de mona. s. figs ergo colla. l. 7. p̄clius ē
cursus ad voluptatē & natura ē innuacat̄ p̄icio: q̄. r̄. q. iiii.
p̄clius facit p̄be. cl. p̄dictis bene cōuenit qd̄ ēccle.
vñ. fecit de? hoīes rectū & ipse se imificū fīnit q̄stionib?

¶ Quarto oppo. q. fm pdicta qd dēt psumi cupidus ⁊ sic
malus ⁊ tra. j. de. Scruti. c. vno ibi dicit ⁊ facit q. dicit. j.
ti. c. i. ¶ Quinto oppo. q. lra sibi adhuc ⁊ contradicat q. dicit c.
puditas pdiga q. q. cupidus nō ē pdig. ⁊ traria. n. n. pñ si
mul ē vera vt l. cū renunciat statim allegato facit q. dicit
j. de cōsue. c. p. So. dicit gl. cupiditas respicit retētiōez
tēpaliū s. pdigalitas euacuatiōe vtrius vni. ⁊ expellit aliō
32. q. l. cū renūciat sic dē diuerso respectu via salutis ē arri.
fina ⁊ leuissim. lxxviii. di. de his dicit. d. ⁊ p. m. q. ter. fē
ipū soluit q. nō dicit simplr. pdiga s. sui q. oib. mē vñ vellz
iē loquēdo hūano more. veritas ē q. s. cupiditas sumit
gñe. pñ ē radii oīus maloz de pe. di. ii. q. radij. j. de ⁊ si.
¶ Itā cōcupiscētia illa. n. ē sui pdiga cū ē ea oīa mala oīanz
nō arbi. bē sumit s. iōe p auaricia q. ē ⁊ traria pdigalitati.

¶ Sexto oppo. qd supine fuit lex posita. p dicit qz melior
 ē iusticia aīata q̄ iāta oē. n. aīatū ē melius iāto rīi. q. i. p.
 cipim'. meli' ergo fuissz relinqz executionē iusticie arbitrio
 sapiētū q̄ legē cōfēd. Itē lex nō puidet nec pōt puidet cir
 ca singulos act' bñanos vt in pbe. cle. meli' ergo fuissz q̄
 dicationē relinqz sapiētis arbitrio cū casus q̄tignisset die qz
 si naturalis hō sit apt' ad vtutē cū ad pfectionē vtut' necē ē
 ipm iuuare p aliquā disciplinā cū p̄mititudo sit multū ad
 q̄trariū. rīi. q. i. c. i. z. rī. q. i. i. p. melius z hoc i cōcordia dic
 er qd z si i se melior ē iusticia aīata tū meli' z pfecti' iudicat
 sapiēs lege pūia q̄ si lex sup casu nō eēt z marie qz sepe mo
 uerēt er spālī affectioē si lex nō eēt p dicit. rī. q. i. i. quatuor.
 ad aliō dicas qd nō cludit nisi i casib' vbi nō ē ius exp̄ssum
 i. d. of. del. de casis. de transac. c. vltimo.

Trem op. contra id qd dicitur q lex p dicit. contra quia lex est eterna. 23. q. v. lex eterna ergo non est prodita ex tempore p hac ratione facit. j. ti. j. c. j. So. lex prout est in promulgante. s. deo eterna est ratio vera cuiusqz legi. prout ab ipso deo procedit est eterna in deo enim nihil est. q non sit eternum. sed in tempore ab homine auditur et inspicitur. Itz prout lex promulgat ab homine fm diversitatem temporu et conditionum in tempore proditur vt h tam respectu promulgantis q respectu subditorum ad h de constan. z af. non debet. Vel dic q contrarium bet locum in lege divina bic loquimur de lege posita hominis. iij. di. §. leges.

Etem op. q. lex non promulgatur cum sine promulgati-
one atteritur homines ad ea que legis sunt. i. di. ius natura-
le. ad idem. rir. q. ij. due. cum sy. So. illud in lege naturali
h. de positiua.

Sed videtur q̄ superflua sit legis promulgatio cum illa fiat presentibus non futuris. i. qui. ma. ac. po. c. ultimo. s. lex ē: futuros homines ē actus ligat. i. ti. ij. c. vi. So. p̄mulgatio que fit presentibus futuros complicitur cum p̄sumatur v̄ hec in ipsius noticiā puenire et sic cessat cōtrariū.

¶ Item op. q. lex non debuit esse prodita quia per legem ligatur homo ad aliquid faciendum aut prohibetur ne aliquid faciat. iij. di. omnis. Sed h est contra liberum arbitrium datum homini a deo de pe. di. ij. si enim ver. liberi ergo. 2c. So. lex non impedit libertatem arbitrij. xlv. di. de iudeis. sed ipsum regulat: vt si vitetur quis co. ad bonum/premicitur si ad malum puniatur vt in dicto. c. omnis non autes al

Decretalium

erat simpliciter quia per legem nemo benefacere. 7c. 23. q. v
ad fidem 7 sic stante libero arbitrio necessaria fuit lex ad B
preal. xlv. di. de iudeis.

¶ Ad hoc, op. qđ lex positua fuit superflua cum lex diuina sit perfectissima. cū deus opus non fecerit imperfectum. j. de bap. maiores. So. hanc obiectionem intendit papa principaliter solvere in hoc exordio. Ex quo sequitur qđ si humana ratio participaret ad plenum ratione diuine legis s̄m particulares actus non fuisset necessaria lex positua sed s̄m esset quare &c.

Item nam videtur q̄ per legem appetitus notius &c.
quia dicit apostolus. Inuenio aliam legem repugnantem
&c. 32. q. v. si Paulus. Sc. ibi de lege sensualitatis loquit
quod ideo dicitur lex. quia ligat. i. inclinat sed non de lege q̄
recta ratione ligat v. hic.

Item oppo. q. in littera est superfluitas vel nugatio . q. qui honeste viuit alterum non ledit ⁊ ius suum vnicuiq. tribuit ergo ⁊c. So. hoc dicit ad specialem notam vel expressionem faciendam. quia que specialem notam desiderat nisi specialiter exprimantur neglecta videtur. ff. de iur. ires. ap. §. ait pactor de co. p. dilectus vel dic fin. glo. q. per beatrix denotant triplicem statum personatus humani generis. s. honeste viuere quantum ad se. s. quantum ad bonos mores. si. di. nicena. f. de vi. ⁊ ho. cli. vt clericorum cum sy. gl. alle. ff. de ritu nup. l. semper. ff. de tu. ⁊ cu. da. ab his. l. scilicet. §. p. Alterum non ledere quantum ad ea que cum alijs agimus iuxta illud quod tibi vis fieri ⁊c. i. di. in prin. de ma. ⁊ obe. dilecti. cum sy. Ius suum vnicuique tribuere hoc respicit iudicē qui sic vnicuique reddit q. suum est. siue sit pena officii siue sine premio remunerandus. iij. di. capitulo. vi. f. t. l. c. i. ⁊ per h. de seruire. deo primo ⁊ sibi.

CItem circa narrationem que incipit. Sane op. hic papa dā
nat positionem similiū. sed contra constat enim in hac cōpi
la. multa sunt similia casus enim qui habetur. i. d. reſcrip.
Si. quando est. j. de preben. cum teneamur z. j. de excep.
cum venera. z. j. de religio. do. cus vene. z. j. in ti. de elect.
de ap. de iure. pa. cum pluribus alijs sunt multus casus simi
les. So. q. dicit minimam sol. contrarium quia satis q. di
uisione aliqua plura ponāt. C. de no. C. cōponēdo. hoc que
z sic cessabit superfluitas. z h̄ ex eis liquido pōt apparere se
pe enim aliqua vñr similia que non sunt xxvij. q. j. nupciali
z facit qd diceſ. j. de constitu. translatō.

Item op. q. nedum hic sunt familia sed eadem repetita
i. de libel. ob. significantibus. de ap. significantibus. **Q**
cit ibi **Q**sti. illud feriose fuisse factum ad uitandum mori
dendum opinionibus qui interdum dicunt decre. nō facere
ad ti. sufficit enim q. faciant ad ti. propter aliquid vnde illa
propter finē facit ad ti. de ap. sed quia de libello tractat faci
ad ti. de libel. ob. Item per id descenduntur qui plures cā
dē tractat materia forte hec dixit propter sc. b. ibi dixit illa
factum ad ostendendū nil in humanis rebus sic esse perfe
ctum q. amplius perfici non possit. **P**laacet q. s. diuersas
considerationes pōt vtrq. ti. ad aptari & sic oīo nō ē supfluitas

Circa op. quia plura sunt contraria in hac cōpilate. j. de re
scrip. c. i. ad decre. ex parte. j. de of. dele. 2 alia infinita de
quibus patebit in progressu. So. rerum est apparenti s; non
existent. q; sūt solubilia 7 deo duce soluentur cuncta.

CItem circa occlusionem que incipit ibi volentes p qua
patet q omnibus decretalibus positis in hac cōpil. vti de
bemus in iudicijs z in scolis. Op. quia alique sūt que conti
nent gratiam vel dispensationem. j. de elec. quia diligenti
tutus cū sy. z sic nō possumus eis vti cum non continean
tur cōc. vij. q. j. petisti. So. glo. q. paucē sunt tales z de me
dico non curandum dat sy. qd videtur. numeri. xix. q. oē
filij israel a. xx. annis. sup. qui manducauerunt mānā mor
tui sunt in deserto z non intraverunt terram. p. missionis de
cō. di. li. re vera. z tamen Ealeph. z Josue de illis fuerūt
z terram p. missionis intraverunt. lxxv. di. Jeunū. scri
ptura non curavit de duobus in tanta multitudine sic etia
modica res non inducit symoniam. j. de symo. z si qua
modi. s. Ad ista tamen so. glo. obiit z soluit qd plene p.
quar. j. de rescrip. si proponente. vel aliter scdm glo. quod

Prohemium

dicat in scol. refertur ad decreta. continentis dispensatione
ut sciatur ubi et quando sit dispensandum. Que vero con-
tinet ius comune referuntur ad utrumque quia illis utitur i
iudicijs et in scolis.

Circa istud probemium primo qro de qua lege intelligit
qd dicitur qd lex et c. prodit et c. so. generaliter loquitur de
omni lege siue dicatur diuina intelligendo tamen ut supra
sine positua Canonica. vel civilis quantum ad sine hic ex-
pressum. s. ut humanum genus honeste uiuat et c. ut sit gene-
rale verbum et c. xix. di. c. j. Sed h non videtur bene dictus
quia iur. regula est lex cum regula nil aliud sit q recta ra-
tio ut etiam h probatur facit. ff. de re. iur. l. j. fm vna expro-
sitione. sed lex est omne qd ratione consistit. j. di. consuetudo
ergo idem est lex q ratio et per consequens q regula ergo
lex aliter non debuit prodit hac de causa. cu ratio cu de esse
cum produceret q facit illa lex etiam si non esset prodita.
So. regula hic sumitur pro ratione et possum dicere natu-
rali. i. qua dicitur ratio naturalis per qua postea humana ratio
procedit ad particulares dispositiones. unde illa ratio que
primo non erat per cognitionem nostram applicata ad huc
actum. et ad illum. per legis promulgationem applicatur q
in singulis legibus communiter reperitur bene ergo dicitur
q lex prodit. s. super actum in quo regula. j. ratio vendicat
sibi locum. Non ob. ergo q dicebatur q iuris regula est lex
quia si non est applicata ad actum humanum non est pro-
prie lex positua sed pot esse naturalis quia ligat in se ab in-
finctu cuiusdam rationis naturalis. q autem sequit q lex
est omne q ratione consistit fateor sed propter hoc non se-
quitur q omnis lex sit ratio positua.

So. circa hoc quero. An omnis lex positua deriuatur
a lege naturali et videtur q non quia ius posituum est speci-
es distincta a iure naturali ut patet. j. di. ius naturale. et c. se.
ergo vna non deriuatur ab alia ad h de preben. cu in illis
li. vj. de of. or. dilectus cum sy. Preterea eadem est lex na-
turalis apud omnes. j. di. ius naturale. Sed lex positua di-
uersificatur fm status personarum et interdum locorum. 29.
di. c. j. et ij. de homici. sicut dignum cu sy. Item lex natu-
ralis est immutabilis. v. di. in prin. Sed lex positua est mu-
tabilis. j. de consan. et af. non debet. cum sy. Item lex natu-
ralis non est sine ratione ut in dicto. c. Jns naturale. Sed
lex positua interdum ratione caret. ff. de legi. non omniuz.
In contrariuz facit littera ista et quod. sup. dixi et j. de accu.
qualiter. ij. Et hoc teneas alias si ratio legis non habet or-
tum ab aliqua ratione naturali non posset dici lex. iij. di. erit
ibi fm naturam. Et quia qd ratione caret et c. lxxvj. di. cor.
episcopi.

Ad primam rationem dic q multe conclusiones sunt scri-
pte iure posituo que deriuntur a lege naturali. Sicut qd
quis non debet alium verberare q fm. l. nature nulli est ma-
lum faciendum. et talis non est proprie lex positua sed natu-
ralis sed quedam sunt determinata iure posituo non tamen
iure naturali sed talis determinatio quantum ad rationem
comunem bene deriuatur a lege nature licet non sit de. l. na-
ture ut quod homicida puniatur tali pena h non determi-
nat lex nature sed deriuat hoc a ratione naturali comuni. s.
q qui peccat puniatur per secm h talis lex positua est distin-
cta a iure naturali nec p h ipedit ab illa deriuari mo pdeo si
pmo. s. per modum conclusionis s. scdo p modum determinationis et
per hoc p3 so. ad fm et ad. iij. q rde manente determinatio-
nes mutantur fm tpa et diuersificantur fm status personarum
et locorum. ad vltimu dic q nulla lex positua rone caret licet
alique sint determinationes particulares de qbus necessa-
ria ro reddi non possit q dic ut dicat. j. de rescrip. si quando.

Tertio qro an hoies efficiant boni p. l. positua. Et vj
q no q per legem. nemo benefacere cogit. xxij. q. v. ad fines
Preterea h non efficit bonus nisi p virtutem. de pe. di. j.
Ite ut xps ait et di. ij. caritas ergo non per legem. Preterea
si h bene facit timore legis iam non facit. j. de re iur. qui ex
timo. Preterea ut. sup. dixi. lex positua respicit bonu coe
constat autem q aliquis se h3 optime circa bonu coe non tam
pprie ergo et. In contrariuz facit aperte. hec lra ut huma-
nu genus honeste uiuat et c. So. h veru est q per legem po-

Decretalium

situas hoies efficiunt boni cu ad actus virtuosos inducant
per leges. iij. di. facte sunt qd patet discutiendi quasi p singu-
la. Ad primu dic q ad bonu absolute no copellit lex s. be-
ne inducit. Ite quandoq ex ca copellit puta q diues det
elemosina pauperi. q subdit q obediatur prelato vel superio-
ri et c. et hec sunt bona. xlv. di. de iudeis. Ad fm dic q illd ve-
rum si timore pene timu facit. S. interdum id facit q lex p-
cipit. et non timore pene sicut et filius facit. q pater precipit
non timore sed ob paternam reuerentia et adde q dicat i. pri-
ma regula q ex timore. Ad vlt. dic q et lex respicit ad bo-
nu cuiusq put e de cōitate vel vniuersitate et ideo talis qui
i ppijs negocijs no facit bonu ledit hoc respectu bonu co-
mune turpis enis e pars q suo no cōgruit vniuerso. viij. di.
q cōtta de spōsa du. c. fi. et expedit rei publice neqs re sua
male vtatur. Insti. de bñs q sui vel ali. iur. sūt. s. p. no etiā
quantu ad ipsu p legē qd efficit bonus nec e obiectio de le-
gibus nutrientibus vel permittentibus peccata. qz vere vt
simpliciter loquendo non sunt leges nec obligant fm. l. ca-
nonicaz. vel iforo cōscie. xxij. q. iij. nemo de re. iur. c. ij. li.
vj. cu sy. Quarto quero an ois lex positua obliget i foro
cōscie. Et vj q sic. p id q hic dñ in ver. iōg et maxime lo-
quēdo de le. cano. Et illa aucte. Qd cūq ligaueris et c. 24.
q. j. qd cūq de ma. et obe. Solite. S. cōtra iudiciu cōscie
e iudiciu dei. j. de symo p tuas. ij. Sed lex inferioris no li-
gat iudiciu superioris xij. di. inferior et in de. de elec. ne ro-
mani. Ite qst q multe sūt leges que sūt cōtra legē diuinā
vt permittētes vlturas cōcubinatū pscruptionē cū mala fide
et similes quare et c. So. vbi lex distinguit iudiciu cōtentio-
su a pñiali vel cōscie. qd no e dubia ut. j. de spō. tuas d eo
quieog. consan. xpo. ex litteris et c. se. et qd. j. no. in vlt. glo.
nec etiā cōtrarietas qz diuersitas fori ex ca diuersificat iu-
diciu. Sed vbi per. l. no fit talis distinc. nec subē ca. quare
fieri debeat. si lex no inducit peccatū nec nutru s. ordinat
ad bonu coe vt h obligat et in foro cōscie q tūc a lege eter-
na deriuat iuxta illud per me reges regnāt et legū cōdito-
res iuxta decernūt puer. viij. et c. de sū. trim. in epla inter
claras tales enis leges deus p imperatores et reges tribuit
humāo generi. viij. di. quo iure. unde dicit. Tho. pñia scōe
q. xvj. ar. vj. q si lex humana e iuxta ex fine qz ordinatur ad
bonu coe et ex auctore qz no excedit pñtem cōsentis. Et
ex forma qm fm qualitate pporzionis pponit subditis one-
ra i ordine ad bonu comune cū enis qlibet hō sit pars mul-
titudinis hoc ipsu qz e qd h3 est multitudinis sicut et que-
libet pars id quod e totius est. unde et natura infert aliquod
detrimentu parti vt saluet totum et sic talis lex humana et
onera ikerens pporcionalit ppter bonu comune iuxta est et
obligat in foro cōscie. In iuste aut sūt leges dupliciter vno
mo per contrarietate ad bonu humanum et sic ex fine vt qñ
onus iponitur subditis. non propter vtil itatem cōem sed
forte propter gloriam et cupiditatem iponentis vel ex au-
croitate qz vltra potestate facietis se extendit vel ex forma
qz inequalia subditis onera iponunt h3 als ad bonu coe or-
dinatur et tales no sūt leges sed potius violentie. optime fa-
cit. iij. di. Erit aut nec obligant in foro conscientie nisi for-
te propter vitandū scandalū et turbationē ppter quod tunc
hō etiam iuri suo cedere debet. Inducit illud. Ad. xv. qui
angariabit te mille et c. et qui abstulit tibi tunicā et c. xiiij. q. i.
i prin. xxij. q. j. i prin. facit etiā ad istud vltimu dñm. Tho.
de scādalo. j. de renun. nisi cū pñdem. s. p. graui. et j. de p-
scrip. nihil. multum bene. xxvij. q. j. iam nūc v. licet domi-
nus non teneretur ad tributum tamē ppter scandalum vi-
tandum voluit soluere eis. Scdo. modo possūt esse iniuste
per contrarietatem ad bonum diuinu sic ille que ducerēt
ad ydolatriā. vel ad quodcūq aliud qd sit contra legē di-
uinā. et tales nullo modo debēt obseruari. quia magis. e deo
q hominibus obediendum act. v. et habet. j. de sen. ex. rela-
tum facit. xj. q. iij. quisquis metu. et c. i peratores et c. Julia-
nus. Ad ob. qd arguebatur in contrarium qd lex inferioris
et c. qz et si ab homine sit prodita tñ ex quo iuxta est vt est di-
ctum a deo pcedit vt i pñcto. c. quo iure. Ad fm dic qd be-
ne loquendo tales non debēt dici leges. Sy. j. de re. ec. no
ali. c. vltimo.

Alterius

Prohemium

Alterius solet queri cum hic dicatur constitutiones et
decretales. epistolas in quo ista differat. inter se. So. legis
cano. plura sūt noia. s. Canō. Cōstō Decretū Decretalis
epistola Dogma Mandatū. Interdictū Sanctio. Nam
canon e q in concil. generali vel prouinciali promulgatur.
Decretum q papa decreuit de fratrum cōsilio. Decreta.
epistola cū papa responderet ad consultationē alterius. Con-
stitutio pprio motu edita. Dogma consistit in doctrina fi-
dei. Mandatum circa mores. Interdictum cū pena non
adicitur. Sanctio cū adiectione pene. Exempla facile e
uenire. S. et e pragmatica sanctio quā imperator statuit d
concilio pceruz de qua specialit habes de re. per. c. j. Dia
autem ista nomina recipimus pro sensu nominis tamen ge-
neraliter pro omni lege cano. vtimur vocabulo canonis i cō-
stitutionis vel decreti et vide quod habes. iij. di. i prin. et c.
j. et ij.

Ite queritur propter id q hic ist. dicitur. Si extra hāc
cōpilatio. inueniatur aliqua decre. quid fiet. So. dicit glo.
tenendū qd habetur. j. de si. instru. pastoralis hoc non pce-
dit in decretalibus editis post hanc cōpilatio. ante cōpila-

Decretalium

rio. vj. de quibus tene qd habes in probemio fecti in fi.
Item querit glo. quid si aliqui vellent uti antiqua cōpil.
Solu. dic q essent excoicandi qz veniūt contra mandatus
pape xvj. q. i. generali. j. de ma. et obedi. si quis vel dic fm.
d. et p. m. qz erit. pena arbitraria. j. de of. dele. de causis. ij.
respon.

Item queritur nunquid possimus allegare antiquas cō-
pilat. So. dicit. Sof. q sic quia factio no allegatio phibe-
tur. Sed Osti. dicit q si non potest fieri quomodo poterit
allegari. dicit d. et p. m. quod bene dixit. Sof. qui spectu
habuit ad antiquas compilat. unde et ipse. Osti. et alij alle-
gant eas quando per eas melius intelligi potest quod hic
babetur nisi id q remotionem est correctus esset.

Finis Probemij.

In nostra

ut scribit hic dominus
et pater meus. principium
huius decre. videtur loqui de eo qui si
mul plures litteras impetravit: finis de eo qui
in receptis primas impetravit scdas.
unde ut utrunque intellectum comprehendat
hic sumat de re. C. receptus per litteras apo
stolicas licet prebendam expectet ei per alias
litteras si supramentes in alia ecclesia rece
pi non debet. Primo ponit thema ex quo surgit qd. Se
cundo mandatu ex quo sequitur responsio ibi. Ad. Secunda
duo facit. Primo mandat. Secundo mandatu determinat.
ibi nisi forte: Ad nulli. i. aliqui sic supra. e. no nulli. rly.
di. sunt naqs. j. q. j. sint nonnulli. j. e. c. ultimo. ff. de tu. r. ro.
distra. l. j. sed non nullos. ff. de condic. instru. que sub co
dic. i. rno cu si. Negatio enim pposita signo vniuersali ne
gatiuo facit ppositionem transire in particularem affirma
tiuam ut hic et predictis iuribus: sed si preponatur signo vniuersali
affirmatiuo transit in particularem negatiuam: ut no ois
i. quidam no. xxxvij. di. no omnis. ij. q. vij. no omnes. z. c. se
quenti. v. q. v. non omnes. j. de renunciatiobus. Pli. s. p
pter conscientiam z. s. leq. j. de off. del. licet. ff. si certus pe
tatur. l. non omnis: z. de le. l. no omnis cum si. Item fm p
missam expositionem no. q. due negationes faciunt vna af
firmationem. ff. de ver. sig. l. duobus z. d. h. j. de iure. iura.
z. si xps. in. j. glo. Clerici. in layco no fuisset dubiu. j. de tra
fac. ex litteris. de h. supra co. cum adeo. de insti. c. ij. Plu
res. i. vnus impetrabat plures: ut patet ex sequentibus. Litter
ras. per quas probatur gratia facta vel facienda supra ca. p
rimis. j. e. litteris. cum sy. An vero possit probari sine litten
ris z. quid si papa gratiam faciens mortuus e ante confirma
tionem litterarum an expir et gratia plene notat. d. z. p. m. in
phemia. sexti. super vbo transmittim. Hoc tu non omicto
q. facit ad. j. dicenda: q. no. copo. sup. e. super litteris. Qd
littera in beneficiis habetur loco tituli: z. sine canonico titu
lo ius in beneficiis haberi non pot. j. de prebendis dilecto.
de insti. c. iij. de regu. iur. c. j. li. vj. Ex quo sequitur q. pro
bato q. littera sit subrepticia vel iniusta illius vigore iustus
titulus in beneficio haberi non potest. ff. de in ius. voca. l. h.
z. si. s. patronu z. de re. eo. qui sub tu. vel cura. l. j. s. i. ex qui.
can. i. po. ea. l. fulcui. s. si quis. ruij. q. v. neque. xvj. q. iij. si
sacerdotes in fi. j. q. j. principat. j. de de ele. Qualiter cuq
similibus. Sed archi. de lit. coteff. c. j. li. vj. dicit littera ba
beri pro titulo i collatione facienda non in facta in qua colla
tio e. ti. de concess. pben. c. vlti. li. vj. Si enim gratia sine lit
teris z. semper litteras pcedit vt no. Inno. sup. e. c. osti. tunc
z. dicit archidia. q. littera e titulus remotus. no imediat. si
mile q. no. C. per quas psonas no. acq. l. j. et qd solet dici d
li. obla. c. ij. Impetraverunt. i. optinent sup. c. pxi. cum si z
est vltatu hoc verbum in materia rescriptoru vt q. p totu
hunc titu. Fraudulenter qd presumitur ex quo alie non
faciunt de alijs mentionem. quia si papa sciuisset non con
cessisset quum saltem mentionem fecisset supra. e. postula.
in fi. de concess. preben. Cum nostris pluribus clericis qd
esse non debet. lxx. di. scorum. j. de pben. ad hoc z. c. cum
iam dudum. In alijs plures in pluribus vel resoluitur in
singulari Jo. an. j. de priuilegiis. vt priuilegia. Licet p qua vis
z. hoc faciebat dubius. Ecclesiasticu. beneficiu. quasi de se
culari beneficio non sit dubiu q. no impediatur impetrantes
nec illius taciturnitas viciat litteras beneficiales ad h. sup.
e. postulasti. j. e. si pponente cu sy. Secudu aut seculare be
neficiu appellat. j. de scriptis. ad audientias insti. de peni
ad aures vii plures. Ru. in li. feudoz. appellant feudum
beneficiu vt que su. pxi. ca bene admittit. z. de beneficiis
fratris z. c. z. de bñ. femine: z. beneficiu vt genus q. est beni
uola actio gaudius tribuens capiti vt in l. seu. qui ca. seu.
amic. s. i. primis multis bz sps vt ibi z. solet dici. j. d. verb.
signifi. olim. Quod aut dicit ecclesiasticu beneficiu. j. di
cam alias. Nichilominus. i. non eo minus q. in vna eccle
sia sunt recepti. Imperit z. molestant ne sit verboru incul

catio pot dici impetunt. s. in iudicio vii solet in fua reus
solui. ab impetitione actoris. j. de ca poss. cu ecclesia de p
uil. accedentib. cum similibus. Adolestant extra iudiciu
ad hoc. j. de simonia dilectus. i. Et. j. intellige q. querebat
an deberet audiri. Los. i. impetrantes. Sui recepti p pri
mas litteras vt innuunt sequentia: z. sic hic loquitur q. suc
cessue quis plures litteras impetravit dic tamen vt. j. dicā
Litterarū de alijs mētionē nō faciētiū. j. e. ex insinuatione
Pli. Adolestant et si impetrare fuerūt atq. fuisset receptus
in alia ecclesia. q. non est verisimile q. papa p vno scriberet
sup pluribus vacaturis fm copo. Pli. h. hoc dictio sequit
negatiua z. hoc respectu excipiendo ponit supra. e. postula
sti. z. c. le. cu similibus. Itē dicit et pcedit affirmatiua ofo
quo respectu excipiendo ponit. j. de ap. c. j. de sen. ex. si vo. i.
cum si. adde q. dixi. j. de ap. ca. j. de sen. ex. si vero. i. cum
sy. Adde quod dixi. j. de ordine cogni. c. vlti. z. sic hac di
ctione sequit verbū forte h. dicit q. factū respicit si. j. de re
nunc. nisi cu ptem. s. qui voto. z. j. de eli. giuga. c. ij. z. c. di
uersis. z. de cōcess. pben. postulasti inter dū ponit bec. di
ctio assertiue iur. respectu sup. e. sup litteris. j. de symo. per
tuas. ij. z. de hoc. j. de testa. c. ij. Ante q. procedā ad alia
pro intellectu istū decre. scire debes q. plures littere bene
ficiales impetrant inter dū a diuersis ad idem beneficiu
z. tunc se nō impediūt cū eadē e forma facit q. no. supra. e. ex
tenore z. saluo q. ex pluribus titulis nō pot haberi ius in il
lo beneficio de elec. vt quis duas. li. vj. Interdum ab eodē
ad plura beneficia z. tūc q. q. successue. Interdū simul ad
plura. Primo casu quandoq. facta receptio p primas. z
hic nullū dubiū q. scde si valēt de tali receptiōe nō habita
mentionē vt dicit littera nisi. fm. Inno. velz. renunciare iu
ri qd bz ex tali receptiōe q. tūc non fuit talis veritas tacita q.
expressa litteras non habuisset. vij. q. j. pastoralis. j. de pbe.
ex scdm supra. e. sup litteris z. vñ hoc placere archi. sub du
bio forte. j. de pben. si motu pprio li. vj. S. cōpote. dicit
q. h. facit q. nō est verisimile q. ita d. facili. papa scriberet
p eo cui al gratia fecerat: sicut si nunq. p eo als scripsisset
h. placet. d. z. p. m. q. tales littere sūt ambiciose depbe. quā
uis. li. vj. dicit et q. Inno. vñ notasse pxiarū supra. e. postu
lasti. Verum est ibi loqui de adepto beneficiu hic de im
petrate nō adepto. S. mihi vñ q. Inno. quā alleg. de de
ci. sup litteris: ita bñ locum post adeptom beneficiu cui
vellet renunciā. sic ante adeptom opz ergo fateri viciū fuisse i
data q. considerari d. j. e. si eo tpe. li. vj. supra. e. eam te vñ
littere nō valuerūt nec qd p eas fieret teneret supra. c. pxi. z
ibi no. Quādoq. aut scde littere impetrant an scām recepti
onē p pmas: tunc si recipitur p primas obstat sibi ex
ceptio cōtra scdas z. p hanc decre. Si aut adhuc nō est rece
ptus p primas z. illis primis vellet renunciare z. vñ scdis tñ
bedē sūt opinionēs. de quib. dixi. in pxi. mēbro z. tene ē
hoc casu q. in illo finaliter dixi. per eandē rationē. S. si il
lis nō vult renunciare z. prime sūt valide obstat exceptio
z. tra scdas q. de primis nō faciūt mētionē. Si vero pxi sūt
annulate p except. et post impetrationē scdas tūc fm glo.
valent scde q. papa noluit q. p litteras beneficiū cōsequere
tur z. verba ē cum effectu. zc. j. de cle. nō ref. relatus. Sy.
q. no. supra. e. ex tenore. j. de concess. pben. cum nris in. iij.
glo. z. idē vñ tenere. Inno. hic in sua pma glo. S. Pli. cō
tra q. fraudulenti impetrant scdas: nō faciēdo de pms etiā
nō pntatis mētionē hoc placet p id qd supra dixi. i. quia
viciū fuit i data nā z. dato q. prime fuerunt viciose tñ nō pp
h. dēt excusari ex quo ipsis pendentibus impetrant alias.
quomin. de ipsis teneret facere mētionē ne melioris sit cō
ditionis q. is qui legitime ipsas primas impetrasset. j. de
pben. cu qui. li. vj. z. per hoc p. Rñio ad notata i pdi
ctis decre. ex tenore z. cū nostris: q. illud pcedit i primis vi
ciosis ex facto alterius z. in litteris a diuersis impetratis. S.
hic loquimur cū prime z. scde ab eodē viciose impetrare fu
erunt. Interdū pstant scdas ante q. primas z. per illas re
cipitur z. h. pot fm glo. q. nō refert que valeāt z. statim p
tationi supra. e. c. j. de ap. vt debitus z. hoc recitat Innocē.
sz. quē non obstat. sup. e. ceterūq. loquit q. a diuersis plo
nis sup eodē facto aduerse lfe impetrantur hic sup diuer
sis beneficiis

ueris beneficiis ab eodē fatetur Innoc. q. alij melius di
cunt q. hoc casu scde lfe fuerunt per fraudem impetrare vñ
de ante receptionem potuit pxi ipsū excipi sed non po
stea ita intelligitur bec decre. que dicit q. debent esse con
tenti. zc. Pli. ob. i. q. i. si quis neque z. s. e. confitetur. q.
hoc nō opponēbat hic. Sed ne tñ per receptionē volū
tas enim pape fuit q. sibi prouideret nec hoc fuit obreptio
stricto sumpto vocabulo hoc dixit per ea q. notauit. s. e. cū
dilecta. Pli. nō placet q. ex quo ipetratio fuit viciofa
nō valuit receptio facta illi. vigore. fm no. s. c. pxi. C. An
de supra. c. ad aures. tenet Inno. q. talis. s. qui subrepti
cie impetravit licet recipiatur nō posset sine peccato bene
ficiū retinere. Unde saltem denunciando pot agi cōtra eū
de iure iurā. quēadmodu in fi. C. Tenet ergo Pli. q.
hoc casu nō valēt se nec per eas debuit recipi quia fuerunt
fraudulenti impetrare per id q. dixit de data considerāda
q. etiam probatur ex hijs que. j. dicā in. vj. obiectiōe sed si
de scd per ipsas fas fuit receptus est dubiū an per primas
possit recipi. z. dñt quidam vt recitat compo. q. si velit re
nunciare se gratis recipi debet per pxi as lfas al fecus plus
sibi placet q. alij dñt q. si per fas est beneficiū consecutus
prime sunt effecte viciose. Itaq. dato q. beneficiu renū
ciaret per fas obtento potest excipi contra primas de re
nuncia. ex transmissa. z. q. fm eū eligendo vñ alij renūciat
se videretur cū fm intentionē mandatoris vtrunq. reti
nere non possit. C. de fur. l. i. cum si. C. Et per hoc vñ com
po. accedere ad opi. glo. de qua supra dixi. Sed cū di
xerim q. nō tenuit receptio facta per scdas. nō credo q. de
tur sibi optio z. id nō renūciat primis. nisi q. de scd ade
ptus esset beneficiū. Quod simul de iure cū debito vi
gore primarum retineri non posset vt in clemē. c. ti. gratie
coniuncta cū decre. d. prebē. cū qui libro. vj. Si at a pri
simul plures lfe beneficiales ab eodē super diuersis bene
ficijs impetrantur z. alie nō faciunt de alijs mentionē fm
predictas op. glo. z. Inno. z. idē ab. valent ille quā aucto
ritate ē receptus z. illis debet esse contentus per hanc decre.
Sed hosti. tenet hoc casu neutras valere q. fraudulen
ter impetrare fuerunt vt hic in prin. z. hoc satis ad hoc ne
lfe beneficiales sint vicio e verba aut pape sonant quando
successue quis plures lfas impetravit z. fuit receptus per
primas. q. bene pbat finis de receptione enim que non ef
fet mentio fieri non posset. s. ti. i. cū accessisset cum si.
Dicit. iij. Pli. q. si mādātū pape alij intelligis. i. quādo
quis simul plures litteras impetravit gratia continet z. idē
si successue z. per scdas est primo receptus hoc placet per id
q. dicā in solutiōe prime obiectiōis. Ex hijs ergo duo
principaliter colligas ex doc. Pxi. q. qui plures litteras
beneficiales sup pluribus beneficijs impetrat in alijs de
alijs nō habita mentionē. nulle valent z. hoc colligitur ex
principio in verbo fraudulenter. Secundū est q. nō valēt
littere ad beneficiū impetrant in quibus de receptione im
petrat. facta per alias litteras mētio nō habere z. idē si per
ipsas primas nondū esset receptus z. in secundis nō fieret mē
tio de ipsis. Pxi. propter primū dictum. q. in receptis ad
beneficia impetrat. ponderamus affectū potius q. effectū
Sic. j. de biga. c. pe. z. c. nuper vbi de materia. C. Se
cundo ex eodē. po. dico q. id q. est de iure inuolidū impedi
mentum prestat. si. j. de elec. cōsideramus z. c. audis vbi
de hoc z. de regulis iur. non prestat li. vj. Tertio ex eodē q.
ex concurrentia duoz actū simul vtrq. reddidit inutilis
de quoviden dū ē in. c. corā de el. Quarto no. ex secūdo
dicto q. vnus clicus vnus tantū beneficiū. habere d. z. hoc
est regulare fallit i casib. no. j. de elec. vñ dū. ij. z. dic vt no.
docto. j. de prebendis de mltā. Quinto nota q. ne dum
de iure q. quis habet i re tenetur facere mētionē sed et de
iure q. habet ad re tenetur facere mētionē nā sicut quis
perdit ius q. bñ in re per adeptionē scdō curati. sic ius q.
habet ad rem vt si habet ius ad curatū z. recipit aliud cura
tum vt in cle. c. ti. gratie. Sexto q. in litteris ad benefi
cia impetrat. nō sufficit fieri generale mētionē de alio sed
opz fieri spālem si. videtur. j. e. cum aliquibus z. c. susce
ptū li. vj. de preben. c. ij. z. c. si motu proprio z. j. de do

lo z. cōtu. ex litteris de re iudi. iter monaste. cū si. Pxi.
mo op. ad primū dictū. q. vbi deficit iuris rō z. ipsum ius
per consequens. j. de renun. post translationē. j. de big. de
bitū. ff. de iure pa. adigere z. s. q. quis cum si. sed hoc casu
deficit rō pluralitatis si alijs tñ vteretur per quā id vide
tur inductū ergo saltē ille deberet habere effectū. C. So.
saltē a principio voluit plura beneficia habere z. hoc fecit
q. potuit z. id dicta rō non deficit in isto saltem quantū ad i
tentionē suam cum impetravit ex quo presumitur q. ipsū
circūuenit quare ei. iterpretatio fuit surrepticia z. hac rōe
littere nō valent et circūscripta rōne pluralitatis ad hoc. s.
. e. postulasti. j. de re iudi. cum olim z. c. bertoldus z. sic tē
pore date fuit viciū impetrando quare nō valēt. s. e. confit
tur. j. si eo tpe li. vj. in lris. n. ad beneficia ipetratis omnis
puritas d. adesse vt pbant predicta iura z. i. q. i. neque de
elect. cū dilecti de fil. pxi. ad pñtias d. cli nō resi. cōque
rente de cōces. prebē cū nostris sic cessat obiectio. C. Se
cundo ad idem op. sic id q. de duobus iuribus in duabus
personis concurrentibus iudicari si in eadē persona con
currant idem debet iudicari. vij. q. in scripturis de pesa
di. iij. ad hunc instant. j. de testa. officij z. c. requisisti. ff. si
certū pe. l. singularia cum si. Sed si due persone sub
eadē data impetrant z. in eadē ecclā z. paritas est in gratia
siltē vna littera d. habere vigore. j. e. duob. li. vj. Ergo
idem de vna persona diuersas litteras ad diuersa be
neficia impetrante sub eadem data est dicendum. i. q. sal
tem vna littera d. habere effectū. C. So. diuersitatis ratio
nis inducit etiā in alijs similibus diuersitatis iur. xvij.
q. i. nuptiarū. j. de hijs que sunt ap. cū aplica vñ predicta
rō habet locū quando illa duo iura. licet z. iuste cōcurrunt
in eadem persona z. subest eadē rō que subest in diuersis
Alfecus. Sed hic illicite simul cōcurrunt ista duo iu
ra quia viciū fuit in impetrante qui fusi facti nō ignorauit
j. e. ab excoicato. Et sic tacuit q. exprimere debuit vt di
xi supra. Sed in decre. duobus nō fuit viciū in impe
trate ex quo ad huc p alio in ecclā scriptū nō erat. Sed q.
papa non intendit grauari ecclā de. ij. j. e. mandatu z. c.
se. alterius tñ littere forciūt effectū nisi aliud appareat
de intentione pape. Tertio op. de decre. ex tenore. s. e.
z. q. ibi no. s. q. si vnus impetrat diuersas litteras ad diuer
sos super eadē ca caret impetratis si vñ vtrq. sed alijs
tantū bene potest vti. C. So. h. op. offi. q. ibi ponit cōcor.
huic tenet enim q. dato q. non vñ nisi alijs sit viciū in
impetrando. Sed et tenendo cōmunē opinionē secūdo
quā verū est q. dixi obicienda adhuc non obstat q. illud bz
locū i lris ad lites impetrat in quibus nō interest partis
nisi cum vtitur vtrq. z. sic ibi inspicitur iteresse partis sz
hic in litteris beneficialibus viciū impetrantis qui ta
cuit q. obuit exprimere ipsas reddit viciofas. oio. j. e. si p
ponente de prebē. si motu pprio li. vj. Et idē tra intētionē
pape fuerunt hic tales littere optēte quare nō valuerūt. j.
de prebē. capi. vlti. vel dic vt dixi post Innocē. Quar
to opo. cōtra id q. primo notauit q. affectus sine effectu nō
d. puniri. j. de spon. c. si. ff. de cōdi. z. de. bec conditio: dic
vt. j. de biga nuper. Itē affectus qui saltē cū actu exteriori
ri inducit per se viciū consumatū bene debet puniri vt di
xi. j. de eo qui micti. in pos. c. i. indistincte ita fuit hic q. et
per actū exteriorē presumit q. voluerit circūuenire. dñs
papa eo q. in alijs mētionē nō facit z. sic ambe littere con
tra mēte pape fuerunt impetrat. vt dixi. Quito op. ad
id q. scdo no. de reg. non prestat cum concoz. de regu. iur.
li. vj. So. i. maleficijs. fallit illa regula. vt ibi no. ita in his
que viciose sunt hic aut propter taciturnitatem ambe litte
re viciose sunt z. id se inuicē impediunt. Sexto op. glo.
ad fi. c. s. q. nō videt q. de receptiōe facta per primas ne
cessario fieri debeat mētio in secundis per decre. s. e. cū
adeo z. j. e. si pponente ex q. p. de beneficio q. quis bz
tenetur facere intentionem ad idem. s. e. postulasti. j. de
preben. si motu pprio. li. vj. ergo nō de illo q. quis non ha
bet nā lōge minus ē actionē habere quā rē. ff. de reg. iur.
l. minus benefacit de offi. leg. c. vlti. li. vj. z. clemē. de of. oz.
z. si ab aplice in quibus dicitur q. de beneficio q. quis opti

net. zc. sed iste qui solum est receptus et si actionem habet vel ius ad rem nondum optinet de concess. preb. c. vlti. vj. li. **S**o. glo. q. 7 si non sit ad hoc beneficium consecutus tam men per ius canonie q. habet pro beneficiato reputatur: et ideo de tali receptio debet facere mentionem **S**y. q. dicitur q. quis actionem habet zc. ff. de in inf. resti. nemo videatur de regulis iuris qui actionem et satis est vt. huiusmodi littere sint viciose q. istud est tale tacitus. Quod si papa scilicet uisisset forte alias litteras non dedisset quin saltem de illa receptione fecisset mentionem. Ad hoc. j. c. abbatem de filiis preb. c. ij. li. vj. et facit q. s. dicit et per hoc disputant et determinant. d. z. p. m. q. etiam nondum de receptis sed et pectans tenetur facere mentionem de vacatura quam expectat vel reservatione que pro eo pendet et si non fecit dicit litteras non valere ad q. etiam inducit. j. de. s. non solus. ff. de usufruct. arboribus. s. vltimo. **I**tem quia ex spe iste dicitur prebendatus. sicut ex spe quis dicitur usurarius de vitu. consulis cur. symoniac. xx. q. vij. p. laicos facit de sen. ex. religioso li. vj. inducit principaliter hanc decre. et quia tales littere sunt ambiciose ergo restringende de preben. quamuis li. vj. quoniam possunt de regulis iuris ignorari. **l**ibro. vj. et per predicta patet **S**o. ad contraria. **S**eptimo quo ad vlti. no. op. et videtur q. sufficiat mentio generalis: puta non obstantia q. alias beneficiatus extat vel per alias litteras in alia ecclesia sit receptus vel q. alias litteras ad aliud beneficium impetrauit q. sic generaliter et primario videtur generaliter expressisse nam spalia in generalibus insunt. ff. de regulis iuris semper in generalibus. **z** qui nominantur gen. per consequens qualibet eius specie. **j**. de rebus eccle. n. alie nulli. j. de verboz. signi. c. penul. facit. xij. q. v. penale. xxxij. q. iij. meretricios. ff. d. au. et ar. g. le. l. medico. z. r. n. **I**tem tantum valet aliquid exprime re in genere sicut in spe xij. di. Quamquam ly. di. si euage lica. xxxij. q. ij. non eximimus. xxxij. q. v. Si non licet de consecra. di. v. non mediocriter. ff. de usu et ha. Si ita. ff. d. admi. tu. si duo in fi. de. iij. l. si corus in prin. et de his que i. fra. credi. l. i. s. vlt. j. de. z. j. de. z. c. p. b. post electionem d. of. leg. c. pe. li. vj. **I**tem q. hoc cau sufficiat gñalis mentio vt ex pñu d. pben. si pñi fcm. z. c. iij. li. vj. et facit q. no. j. c. c. pe. nul. li. vj. sup. vbo expresse. **E**t hic tēz ppo. q. p. hoc ap. papa noluisse impetrandem habere vtrunq. beneficium tamē dicit **S**y. osti. z. d. z. p. m. et hoc placet ad hylti. istud verbum expresse q. talis debet esse expressio per quam de intentione pape appareat. **N**ec aliquid est tacendum q. possit reddere principem ad difficultius concedendum si fuisset expressum ad hoc de preb. c. vlti. z. c. ti. quamuis i. z. c. cum in illis li. vj. **E**t potissime in hijs que sunt d. facto impetrantis quale est istud et facit q. dixi. j. c. mandatum in. ix. q. in sol. argumetoz. **A**d contraria dic q. et p. cialia includant in generalibus non sequitur q. vbi de expresse tractatur sufficiat generalis expressio. j. de cons. vii. vel iuti. bde. l. i. j. de elec. ecclesie. **I**tem nōz tñ i. g. nere exprimere sicut in specie vbi generis et speciei ratio ē diuerla facit q. no. j. de offi. or. si sacerdos. **A**d idem supra e. sedes. j. de concess. preben. accedēs z. c. cōstitutis. j. de pcura. qui ad agendum li. vj. ff. si quis cau. l. s. et si. s. que situm de regu. iur. in generali. li. vj. cum concor. ad decre. non pōt. **R**e. d. z. p. m. q. ibi fuit expresse beneficium q. ius scriptum nominare non debuit immo dicit q. per illam dicitur ad rationem cōpo. ad decre. is cui dicit q. ibi fiebat gratia confirmanti in qua etiam non debuit nec potuit beneficiatus nominari ad id q. no. per decre. pe. j. c. li. vj. **R**e. per ea que plene dixi in decre. mandatum in. ix. q. **P**ri mo quero que sit rō huius decre. quantum ad vtrūque dictū fin declarationem. s. positā. **S**o. p. ex dictis q. omnis puritas requiritur in beneficijs. unde litteris ad beneficia impetratis nihil debet taceri q. si exprimeretur papa veri simile rederetur difficultior ad concedendum litteris vel saltem de illo faceret mentionem et q. tales littere sunt ambiciose et ideo restringende ex quibus sequitur q. si non sit mentio cōtra vtrūq. dictū impetratis fuit cōtra intentionē pape et iō nō valēt: pñicta probant ex ois maxie in prima et

in vltima obiectionibus. **S**ecundo quero cū supra dixerim q. et de iure q. quis hz ad rē quis teneat facere mentionē nū quid spoliatus beneficio teneatur facere de illo mentionē si aliud impetrat et vt q. no. ar. de preb. si tibi concessio lib. vj. die. z. tra. vt no. d. z. p. m. j. de preb. q. in tantū q. titu. lū retinet et p. auc. decre. et quia act. hz zc. vt et dcm. **I**tem q. alias est parata fraus cōtra bec iura pcuraret. n. beneficiatus q. velit aliud beneficium impetrare se spoliari pñicti si post spoliationē nō teneat facere mentionē talibus autē fraudib. ē obuiā dūm de symo. sicut tuis de diuoz. **Q**uanto ad hoc facit q. si illud beneficium quo quis est spoliatus esset curatū et recipit hz tale vacat primū si. de diuoz. signi. ficasti. vt no. d. z. p. m. post vine. j. de preb. de multa super v. habebat. **A**d decre. si tibi cōcess. rñdeo q. loquitur de pen. decre. de mltā ad q. videndū regriposso. scōi benefici vel q. flet p. eū q. id optinuit de preb. l. s. ep. li. vj. **S**z cū eo tpe quo fruct. alteri prestant pena pos. illius nō hēt nec per eū stat ergo nō est locus pene. unde non sic in casu conuolto si habēs beneficium curatū cuius fructus debebat teri recipiat scōz tale et possessionē cōsequat vel per eū stat nā eo casu primū vacat ipso iure sed in hoc casu ius hz i. pñi mo beneficio et hoc ē satis nō habita consideratione possel. vt ex predictis p. de casu cōuerso supra an. q. violenter vel al. iniuste detinet beneficium et aliud impetrat teneat de pñi facere mentionem tenet. d. z. p. m. q. sic per decre. cum qui de preben. li. vj. vt ibi no. in. iij. glo. **T**ertio quero quōd querat proprie beneficium ecclesiasticū de quo p. con sequens impetrans tenetur facere mentionē. **S**o. hoc cognoscet ex parte persone. puidētis qualitatē eius cui puidetur qualitatē ipsius beneficii et modi in pñiōse seruādi de promotione q. non nisi per ipsum et pñictū ecclesiasticū cum potest fieri pñiō. **E**t si qñq. fiat pñictio per lay. cū patronū de iure patronat. c. iij. et quasi p. totū. **P**ñiō pñiō spectaret ad laycū ex pñiōle papali. **A**lius. n. q. papa tale pñiōle cōcedere nō possit. **S**ic intellige. j. de preb. dilect. iij. de concess. pben. c. vlti. et q. no. xvj. q. vij. in fi. sūme z. x. di. imperiū ad hoc. xxvij. di. bene quides. j. de elec. sacro san. z. c. massana cū similib. **I**tem q. ille q. hz puidere illud sibi retinere nō pōt. j. de insti. c. fi. et facit q. no. j. de preb. relatu. **D**e scōo q. de ipso nō pōt pñiō uideri nisi clico supra. e. cū adeo. j. de transac. ex litteris. j. de insti. c. ij. bene facit clemē. de domi. q. cōtingit. s. vt at in prin. **D**e tertio puta q. hz aliquid spiritualitatis an. nectum vel cū anectū. **U**nde propter diuinū officium datur ecclesiasticū beneficium. j. c. vlti. li. vj. lxxij. di. si quis sacerdotū. **I**tem q. perpetuus et quātū ad eum cui confertur hoc est enim propriū beneficiorum ecclesiasticorū ly. di. precepta z. lxx. di. scōz facit supra. e. postulasti et q. no. j. d. filijs pñyteroz veniens et de clico egro. c. pe. **D**e quar to q. d. puideri pure et sine pacto vel cōditione et nō pro comodo rēporali al. comictetur symonia. i. q. i. scōz. z. q. ij. quā pio z. q. iij. si quis datur. z. c. saluator et quasi per totū. j. vt ecclesia bene. c. vno. j. de symonia pñulere. c. eiusdē ti. nec est vis in nomie siue beneficij siue officij siue possel. aut prestimonij vel pñiō appellatur. xvj. q. i. possel. c. e. j. pri. de clericis non resi. conquerente et in pñictis. c. saluator et consulere diuinū in eo pñictē cōditiones cōcurrant. **E**t sic in beneficij cōferr nō in stipendiū facit q. no. goff. et con. po. supra. e. postulasti. z. j. de pñe. qñis. s. i. li. vj. **Q**uanto quero nūquid de qualitate vel quātitate beneficii. i. qua vel ad q. ius hz sit mentio facienda in impetratione alteri us nam de qualitate cure eius q. impetratur non est dubium vt. j. de preb. c. vltimo z. c. ti. cū in nullis li. vj. **E**t videtur q. sic q. per qualitatē vel quātitatē beneficii q. quis hz in re vel in spe. poss. papa moueri difficultius ad litteras concedendas. **E**t hoc sufficit vt impetratio dici debeat viciofa vt sepe dictus est in cōtrariū q. de quātitate nō videtur iure expresse sicut nec de quātitate eius q. impetrat l. illud seruatur in quibuscūq. partibus et maxime in impetrationibus que fiunt in apulia et in forma pauperz nec etiā videtur statutum q. de qualitate fiat mentio nisi de cura cū dispensatio supra pluralitatē ipetrat vt i. cle. de preben.

si dignitatē vbi de hoc si haberemus constitutionem que mandaret quātitatē et qualitatē beneficiorum exprime dam. **C**um aliud impetratur ipsa non putaret iniquā per predictā rationem credo tñ tenendum q. tenet et seruat fñlus curie. s. de consti. ex litteris. j. de crimine falsi q. graui Sed declarando quid de iure possit defendi. **Q**uanto q. dignitatē habēs vel ius ad illā debet illā exprimere sub hac qualitate. s. dignitatis nec sufficeret illā nomine generali beneficii exprimere tantū ppter odiū receptorz benefici alius de preben. qñis. li. vj. tuz quia cōtra loquēte debet fieri interpretatio in dubio de re iuris. cōtra eū. li. vj. **E**t facit q. dixi. j. de concessione preben. cum nostris in prima questione. **S**ed verbis beneficii interdum sumitur large vt dignitatem et cōprehendat interdum stricte vt illas non includat et maxime in hac materia. **R**ecipiatur ergo impetratio q. facit contra impetrantē ad idem optime facit. s. c. ad aures. **I**dem videt posse pbari de qualitate cure **C**um etiā nulla notabilior expressio requiratur et quātū ad habentes cui est pñiōle faciendā. j. de prebendis. is. cui. li. vj. **E**t si id debet exprimi cū gratia sit collatori vt ibi fortius cū sit impetranti cum prima certo respectu fauorabilis sit. **S**ed bec omni modo odiosa et forte ppter hoc hodie multū iole nit de huiusmodi qualitate. s. cure facere mentionē et idem potest probari de qualitate residentie continue de qua simi li. mō iudicatur sic de qualitate cure fin nota. per doctores. j. de clericis non resi. c. vlt. **D**e qualitate ordinis aneri vt ar. **D**ecre. ei cui de pben. li. vj. **S**icut enī bec qualitas nō est necessario exprimenda circa beneficiū q. impetratur vt ibi ita nec circa illud in quo vel ad q. ius habetur dequalitate beneficii per quam redditur sufficiens idēz probatur per **D**ecre. cum ad eo. s. c. de preben. cū teneamur et eo. ti. is cui. impri. li. vi. sed q. ibi sequitur in v. vel nisi facit cōtra. **D**o. **B**enedict. s. no tempore bene dedit litteras in q. bus z. sibi et si de certo valore beneficii q. habebat impetrat pñicte non facerent expresse tñ exprimebant q. beneficiū q. habebat impetrans certā sūmā. non excedebat nec congrue ppter dubium facti q. cōmuniter accederet aliter hoc casu possit fieri expresse. **Q**uanto quero an impetrans litteras beneficiales a papa teneatur de reservatione que pro eo pendet auctoritate legari facere mentionem. idē queritur de auc. capituli expectante: tenendo q. ē verum q. receptiones capitulorum non sunt reuocate per **D**ecre. ii. de cōcel. pben. li. vi. **S**o. si reservatio vel receptio ē i. alia ecclesia vel de beneficio spectante ad collationem alterius q. impetratio facta a papa puto q. sit mentio faciendā cum in vtroq. casu beneficij saltem sit debitum. l. in scōo casu non sit affectum et hoc sufficit per ea que supra dicta sūt maxime in. vi. obiectione. **S**ed si impetratio est facta in eadē vel de beneficio spectante ad electionē eiusdē hoc ipso iure. extinguit pā gratia ex quo eadem est persona et ad idē beneficium. s. illud q. primo vacabat vtrāq. gratia referatur sed scōa fortior de pben. bñ. qui li. vi. vj. q. per hoc impetrat renunciat illi prime quare non puto q. teneatur facere mentionem. **S**exto quero de ordinato ad titulum alicui ecclesie ad presentationem abbatz vel rectoris vt fieri solet et pōt vt. j. de iure. patro. postulasti de symo. per tuas. iij. an. de tali titulo in impetratione fieri debeat mentio et per pñe dicta iura. vt q. sic q. talis videretur beneficiat. beneficium ecclesiastico de preben. cū scōm tñ hoc non seruatur quasi illud ius ex sola tali impetratione protinus extinguatur et facit q. primo dixi. **S**eptimo quero de eo q. hic tractant doctores an litigans super electione vel presentatione d. se facta recipiatur ad aliud beneficium per hoc cedat liti. et dicit. **I**nno. et cōposse. q. sic si illa simul teneri non possent als secus si enim per ademptionem scōi quis renunciat po. habito q. simul cum scōo teneri non possent fortius liti. seu actioni q. est minus vt. s. dixi. ar. **D**ecre. ex parte. iij. **N**am facilius quis priuatur habendo q. priuatur eo q. iam habet al. cōpo. **C**. de pñescrip. xxx. an. **S**iquis emptiois et patet d. concess. pben. c. vlt. li. vi. **I**dem **O**sti. **A**d ob. q. habēs beneficium pacifice si recipiat fin cū p. quod impeditur possessionem habere non perdit primū vt no. **I**nno. alega. j.

de preben. de multa et pbatur de pben. licet ep. li. vi. ergo nec ex nullo recipiens pacificam perdit litem q. isto scōo casu non est viciofus ingressus sed primo fit si dicat ipm non renunciasse liti. q. si postea optineret in lite oporteret ipsū dimittere alterum et sic non simpli sed temporaliter ipsū habebit q. est contra iura. **S**ed circa hoc quero qd si tēpore receptionis scōi fuit protestatus. q. non intendebat renunciare liti. **S**o. dicit. **I**nno. receptio. ē viciofa qz non ē cōsensu pur. qui requiritur de elec. c. u. li. vi. facit de preben. cum non ignozes nec perpetuus hz temporalis cōtra iura. lxx. di. c. ij. facit. vij. q. i. quam vis. de cōdic. apo. c. vlt. **O**sti. contra q. et si dicat receptio viciofa nō sequitur q. renunciet liti. cū iste modus renunciandi nullo iure caneatur sed dicit. d. z. p. m. q. hodie canetur de pben. cum q. li. vi. negat tñ **O**sti. receptionem viciofam qz recipiēdo ecclesiam et epatum desiderare possit et in mēte gerere q. illū reciperet si ad ipsum pñiōneretur. viij. q. i. qui epatus z. j. de trasac. c. fi. **S**z h. nō ē dicere ex quo simul teneri nō possunt cum per hoc pateat pñestationem facto cōtrariā et iō non inuat de consti. cū. m. unde tene cum **I**nno. vt et tenet d. z. p. m. p. cle. c. ti. gratie et p. ea q. notant de pben. si pau per in. i. glo. z. p. hoc inserit q. cū pure recipit hz et ali. pñiōse acceptat que cū illa sup. qua litigat teneri nō pōt tūc renunciare intelligit prime liti tenet si aliud nō ob. hz si fecundā recipit cū protestatione predicta tūc nō tenet receptio secunde et nihilominus per ademptionē possessionis perdit ius q. habebat ad primā. **A**lterius circa hoc quero qd si mouetur etia sibi lis super secunda ppter q. possessionē habere nō pōt. **T**enet compo. q. prime liti renunciasse vt quia per consensum eligendo vnu de duobus que simul haberi nō possunt alteri renunciat. **C**. de fur. l. i. d. z. p. m. te net contrariū unde dicit se consuluisse q. habens gratiam ad dignitatē et q. duceret acceptandam nō perdit gratiam consentiendo electioi de se facte etiā ad episcopatu et ipsi cōfirmationem petendo nō ob. q. prima gratia fundat sup pñate et voluntate acceptadi. per q. nūc acceptando electioi episcopale et acceptationi cōtrarie viam preclusisse videtur d. postu. c. vno li. vj. z. e. l. dēse. vt quis duas qz accepti one collationis iam facte que tribuit ius in re. j. de preben. si tibi absenti. li. vj. nō pñit grām nisi veniat ad possessionem pacificā vt in dicta cle. gñe. **Q**ue nec ē pimeret forma pauperū vt in decre. si pauper de preb. li. vi. **E**x acceptioi que precedit collationē vel acceptationē electionis nō tribuit ius in re sed ad rem de concess. preben. c. vlti. li. vj. de ele. qualiter d. accusa super hñi. **S**i ergo illa nō perimit multominus ista dicit tñ q. si ex vi gratie acceptaret dignitatem et ipsius possessionē haberet vel per ipsum scaret periret ius ex electione questū fin opinionē q. est vera. s. qd ante cōfirmationē renunciari pōt sine superioris auc. vt no. de transac. c. ij. de elec. si electio. li. vi. et facit q. dixi. j. de cōcess. pben. cū nñs in. v. obiectione et cōuersio habita cōfirmatione epali electionis et possessione et consecratione vlti pñiō cōsecrationis tpe peripra erit gratia et nō pus. xxxij. di. **S**iquis z. j. de elec. cū in cunctis et facit q. no. de regula. beneficii. li. vj. ad cōtraria respondet q. in eis erat cōtrarietas impassibilis circa idem hic vō varietas circa diuerla et cōpassibilis an poss. **A**d id q. de receptio dicebat respō. q. cōsensu vel acceptatio elec. non fit ex vi gñe p. lras habi te h. opy. magis imitatur equitati. **S**o. cal.

De rescriptis. Rubrica.

Mandatum satis. se sumat tñ hz. d. hoc intendit **E**xecutor cui scribit vt in certa ecclesia faciat aliquē recipi cū cla si ibides p alio n scripsimus qui hñmō grām pñequat nō d. mandatū ereg si alius ibi receptus ē de mandato scribentis duo facit primo ponit dictū scōo eius cam ibi. **C**ū sup. mandatū lar ge significat hoc verbū dē officij q. alteri inuigat siue volūtarie et gratis agēdū vt cū oritur mandatū actio. ff. man. l. i. siue voluntarie et nō grat. vt i. procur. q. mandata dñi exequenda et i. iudicio suscipit. ff. de pcur. l. j. s. eo. nō nulli. et c. ex parte. decani. j. de pcur. mandato vñ h. verbū iterdū

est deprecari sine precariis. xxiij. q. ii. Guilisarius. ij. q. v. mandasti. i. q. i. filii. C. coia dele. l. ij. j. de testa. Joannes Interdum monitum. s. e. cas. te. z. c. cōstitutio z. c. capitulum. j. de prebē dilect. ij. Interdum consultius. j. de decimis suggestu. ff. de le. ij. cū pater. s. mado pcedit at iste si significandus qñ talē cōstat esse mandātis intētiōe vel qñ inferior mandat supiori vel par pari. alenim q exortat mā dātoris opa nō fugit. ff. de his qui no. inf. ob hoc verba sine vñ ibi no. q. pprie hoc verbū nō est monitum vel com mēdatum vel persuasum vel cōsultum vel demonstratum z. idē. no. in pale. l. i. ff. mā. in glo. pprie vñ pceptum qñ super ior mādat inferiori z alia intētiō nō appareat. j. de off. archi. mādamus. liij. di. in mādat. xxi. q. ij. si quis dogmāta cū similibus facit. C. de ac. z. obligatiōibus. l. si quis dē vñ ē necessario adimplendū z p q durū. xij. di. in me moria al nō parēs meret penā. xiiij. q. i. q. pceptis. s. e. scilicet. tat. j. de off. dele. prudentia. s. adicimus dūmodo q mā dā ad mā dātis spectet offi. vij. q. i. q. fieri de hoc. j. de rēpori. oz. ad aures z nisi rōnabilis cā ostēdat quare id fieri nō debeat. supra. e. si qñ. j. de prebē. cum teneamur. l. di. si quis prepositus z l. qñ qñ valeat q sit cōtra mā dātis tñ lo cus est pene. j. de prebē. dilect. ij. Certo ē respectu disti gnif fīm quodā a pcepto q dic vt no. i. predicto. c. q. pcepti et. xij. q. ij. dudū. ¶ In materia aut recepto marie beneficiāliū vñ itatū ē hoc verbū vt hic z. s. c. pri. j. e. abba tē z. j. c. susceptu. li. vi. j. de concess. prebende pposit. z. e. ti. Si caplo z. c. se. li. vi. z. e. li. de prebē. mādato z. c. se. z. c. mādatū cū si. Apollicū fortius mandato legati hoc habet locū ad hoc. j. de of. lega. presertim. li. vi. Ad te loqui tur executori. Ut. i. q. est ergo expressū z qd mādat sic. xxiij. di. victor. lviij. di. aplica. j. tribus. c. pri. j. de elec. ne p defectu. cū si. Quādoqz vt ponit explicatione. i. di. ius naturale. s. e. scilicet. ff. de iusticia z iure vt vim cū si. qñ similitudinarie vel cōparatiue. ix. di. vt vterqz. j. de off. oz. si facit. j. de off. dele. prudentiam post principii. j. de sepul. c. i. Quādoqz cōsecutiue. s. e. super litteris. j. de off. oz. pastoralis. ij. responso de regu. consulti. ij. q. vi. si autem lxxij. di. c. si. i. q. i. quisquis. z. c. pcept. cū cōcor. Lū hīs duobus modis ponit. C. de epis z cle. i. ijs ecclesijs. Quā doqz aduersatiue p sed. C. de ap. cū post. Quādoqz causa tiue p sed qz xij. di. c. vlti. lviij. di. s. necesse p pri. j. de ap. vt debet. in prin. j. de consi. c. ij. li. vi. e. l. de off. oz. vt liti gātes cū similibus. Quādoqz materialiter. xij. di. illud. j. de testa. Raynaldus in prin. z tunc stat proprie vt no. j. de cōdic. apo. vey. Faceres recipi de for. facias assignari vt facias puideri. No. j. e. abbat. j. de prebē. p illoz z. c. vlti. de cōcess. pre. cū nris dic vt de cōcess. pbe. si capitu lo. z. c. se. l. vj. Et fratres cōcor. supra. e. constitut. j. de pre ben. dilect. ij. oēs enī in eadē ecclā cōstituti. rōne cōionis z societatis que iter eos ē fratres dicunt de hoc plene per d. z. p. m. j. de regula. Joannes in prin. Si conditio. j. de elec. significasti. j. de cōdi. ap. c. vlti. z. q. per totū z in cle. de cōcess. prebē. cū ei q Adit verbū preteriti tps nō facit minorari mandatū qñ adiungit oratiōi negatiue requirit per istud factū nō fuisse primū pbatuz. ff. ficer. pe. l. cum ad presens. Insti. de verbo. ob. s. cōditiones fīm ē notū z facit supra. e. cōstitut. l. autē hoc cōdictio si interdū condi tionaliter nō ponat. j. de elec. significasti. ff. de tuto. l. inui to. s. i. z aliquādo ponat causatiue quādoqz aliter iproprie tates sūt ille z ad psequētiā nō trahēde ¶ Pro alio bec clā apponit i fauorem ecclē. qz si p alio scriptū est q psequatur z litiget an litē finitā nō cogitur scdm recipe aponit ē in fa uorē impetrātis vt si alius impetravit qui nō psequitur se cundus optineat z hīs locū hoc si in clā nō addatur illud q huiusmodi gratiā zc. sed solum dicit si p alio nō scripsim qz pzo nō psequente valebunt scde fīm Inno. S. cū For tius secūde valerēt si nulla esset clā pzo nō psequēte satis videt q nullo casu in fauorē impetrātis. bec clā apponatur quādo aut primus dicat nō sequi. j. dicit in. z. q. s. nō scrip simus. ergo si pzo alio scripsimus quāuis mādatū nō fu erit receptū tamē ob. excep. z sic pzo impetrās ius habet non primo assignās vel presentās de quo dic vt. j. c. ti. Et

li. vj. p quā decre. z decre. si clericus de prebē. ē. li. termiat quedā hic no. p Inno. z cōpo. si pzo impetrās neglexit vt nō potuit vnde secūdu cū ipetrādo puenit. z quid si secū dus ipetrās ē affectus? prebendā ab alio possidet huius modi denotat idēptitātē gratie quasi ad idē beneficiū pri me z. ij. littere referant idēptitās hic sumit respectu eius dem ecclē. que grauat. licet beneficia sint diuersa facit. j. in fi. q. dic vt plene dicā. i. q. ij. vnde alibi similis gratia ap pellat quasi nō eadē. s. e. capl. z ibi no. in. iij. glo. facit. j. e. ti. qui. c. penul. libro. vj. z ppter hoc dico idē si mandatur puideri in ecclēia q primū obtulerit se facultas. ē vt nō est numerus. nā vna tñ vice opz facultatē offerri primo fz pzo. q hoc no. s. e. capitulū z idē offi. hic ¶ Prosequat de p senti z hoc ē planū. vel. i. z iā plectur est vt pz sic ponitur presens p preterito sic. s. de cōsti. nā cōcupiscētiā z. C. de epis z cleri. l. nulli. Beneficiū q cūqz ex quo i eadē ecclē sia optinet ad mandatū eiusdē pape ē si secūde lfe sup di gnitate vel beneficio alterius cōditiōis fuerint impetrate per rationē que sequit facit qz dixi. s. v. huiusmodi vnde di cit Lōpo. q si primū habuit pñōnē in ecclēia excludit se cundus qz completū fuit mādatū satisfaciēdo ei p quo scri ptū erat supra codē ad audiētiā. ff. qui satis. cogāt. l. i. ¶ Ad teneris. inuit qz possit si vellet qz est verū alias si esset ordiarius collator sed tūc nō intelligeret recept? auctoritate apo stolica. j. c. cū aliquibus. li. vj. vnde cōtra tertiū impetrantē etiā cū ecclēia si p alio nō possit excipi de istius recepti one sed vbi nō esset alias ordinarius collator sed tantūmo do litteraz executor exequi non possit in casu isti? decre. Lū rō. vide qz no. d. z. p. m. de como. C. vno in pri. ¶ Recepti one istud verbū facit p opti. offi. de qua. j. dicit z verbū grauat qz seq. s. Ecclē. idē si vna psona alias fuisse gra uata p ipsū papā. j. e. abbat. Intētiō de qua pstat ex appo sitione clausule secūdu quodā alij. cōtra de hoc in glo. ij. plene dicā in secūda questioe Adātoris eiusdē q dedit primas z secundas. non respectu dignitatis tñ. j. c. pri. ¶ Et decre. primo no. mandatū pape simplr adimplen dū nisi aliud de eius intētiōe appareat de hoc dixi. s. ver bū mandatū. ¶ Secūdo no. qz al verbi seu dictio decre. p sentis rēporis trahit ad preteritū de hoc dixi. i. v. psequatur ¶ Tercio no. qz ad intētiōē scribētis ē recurrēdū. glo. ad hoc allega. de prebē. cū cām z. c. vlti. de pen. pēntio vnde eadē rō zc. s. c. sup lris in fi. z vide qz no. j. de priui. quanto ¶ Quarto no. qz papa p suas litteras nō intēdat alicui gra ue pndiciū inferre. glo. alogat ad hoc de cōsue. cum olim de aucto. z vlti. pa. ex tuaz nona. q. iij. nūc vero. ff. nequid in loco publi. l. ij. s. si quis a prin. z. s. merito. ¶ Quinto no ta qz papa nō intēdit grauarē aliquā ecclēiā in receptiōe duorū facit. j. duobz. c. primis z. s. e. caplm in fi. z. j. e. c. p. li. vj. ¶ Pro. opo. ad decre. post gl. qz fatua fuerit bec dubitatio cū in litteris secūdi est clā. si p alio nō scripsim qui huiusmodi gratiā psequat que verba clare inuit secū dū nō debere recipi ex quo pzo p alio scriptū erat dubita uit ergo querēs vbi dubitandū nō erat cōtra id qz habetur supra codē cū ptingat in fi. j. de symo. z si quōdes facit. ff. ex quibus causis ma. sigs ticio vers. marcellus notat iulianū quaz dubitabilem. q. pōnit z si. j. q. cū vel vo. rursus in fi. ¶ So. potuit merito dubitare qz clā dicit psequat quasi ille nō psequeret q iā beneficiū obtinebat s. ē psecutus sed hoc non obstat pp intētiōē scribētis. qz ex quo grana uit ecclēiā p vno nō intēdit grauarē p alio l. prius sit p se cur? qz p saltē ex dicte. clausule appositioe z sic pñs ad pre teritū ē trahit vt dixi i textu. potuit ē tē dubiū p id qz dicā in. iij. obiectiōe z nō ē absurdū dicere q cōsecutus pben dā gratiā psequat actualiter inde. s. vtilitatē cōsequendo ¶ Secūdo oppo. ad id qd dī grauatē ecclēie pōderādum Lōra qz mandatū pape qstūcūqz graue z durū ē adimplē dū. xij. di. in memoria. ¶ So. illud intelligit de mādar qz videt graua cor poris sed fauorabiliora aie vel dic qz istud hīs locū qñ de intētiōe pape cōstaret qz vellet tale mādatū adimpleri: vel saltē cum de intētiōe contraria non cōsta ret: tunc enī vel debet adimpleri vel saltē cum de intētiōe contraria

contraria nō constaret: tunc enī vel debet adimpleri vel ra tio reddiquare non adimpletur. s. e. si quando. Sed tūc non debet adimpleri cum de cōtraria intētiōe constar: vel inf interpretatōe ecclēie: si p alio. ¶ Tercio op. sicut valet secūdu mandatū speciale ab alio impetratū ad id ad qd extendebatur primū generale. s. e. c. i. z. c. pastoralis. ij. rñso. Forius debet valere secūdu speciale: non ob. primo speciali qz non extenditur ad id ad qz impetravit secūdu. Itē cū ad diuersa non aduersa impetrat primū z secūdu receptum vnum non debet posse aliud impedire: ad qd. j. de offi. oz. dilectus cum similibus. ¶ So. cum in litteris ē clā si pro alio ut hic non curamus diuersitatez beneficiōz vt dixi super versiculo huiusmodi: super versiculo benefi cium: sed idēptitates ecclēie quā papa non intēdit graua re: de duobus etiam vno post alium impetratē vel idēpti tatem illius ordinarij collatoris quā papa non intēdit gra uare plus si aliud non apparet. j. e. abbat. Que ratio sub est etiā vbi ad diuersa beneficia primū z secūdu receptus impetrant. ¶ Quarto op. de decr. j. e. ti. qui. z. c. si pro te li. vi. z. e. li. de pben. cum cui. z. c. si clericus: z. c. quia sepe In quibus etiā secūdu in eadē ecclēia cōsequitur: imo certis casibus preferatur primo. ad idē de concessio. pben. auctoritate vel quantū ad secūdu z tertiū ipetrantē. So. in lris bec clausula erat si pro alio que non erat in gtrarijs non querebat de valore litteraz nec dubitabatur quin po sterior impetrās deberet recipi: z p hoc innuit lras legit time z cum debitis clausulis impetratas: sed solum dubi tabat quis alteri deberet preferri. Item in decre. si cleric? in prin. fuit extincta gratia: primi impetrantis: z sic cessat ratio grauaminis z dependentie: vnde eodē casu bene va lissent littere secūdi z sine clausula nō ob. z per id quod. j. dicam in prima questione. ¶ Quinto op. posito qz prima gratia expectantia facta per papā quouis modo est renoca ta vel extincta secūdu etiam sine clausula. s. non ob. impe trauit in eadē ecclēia z ab eodē papa postea primus resti tuitur ad suā gratiā. Certū est qz secūdu in prebenda po stea vacante preferatur primo: per decre. j. e. quāuis lib. vi. z tamē ille restitutus habebit aliā pben. am qd probat ver bus anteferrī qd est in eadē decre. quāuis: ergo sequitur qz papa grauat eandem ecclēiā de duobus etiā sine clausu la non ob. quod. p alio. So. fīm op. Hoff. z sequaciū. bec non est ratio decre. nisi in litteris sit clausula si pro alio: sed istud non soluert rationem precedentie vel fīm opinionez contrariā: dic obiectio non est vera: quia restitutus non ha bebuit secūdu nisi in litteris restitutiōis sit clausula nō ob. z tunc ad de ibi quāuis. ¶ Respōde quod ibi ad diuersis pon tificibus impetravit primus z secundus quare. zc. j. c. pr. sed si ponis qz ab eodē impetrauerunt primus z secundus necesse est qz in lris restitutiōis sit clausula si pro alio: qz po test sustineri si facta fuit restitutio pēdente gratia secūda ante qz ipse secūdu esset cōsecutus prebendā: per ca q plene dicā. j. i. q. ij. vel dic qz restitutio sit ad primā gra tiā in qua nō fuit necesse poni clausulā qz remoueret exce ptiōē grauaminis quia nullū grauamen pcesserat. Sic nec in restitutione: quia respectus ipsius prime gratie ipa restitutio est oimodo noua collatio ad hoc de cen. c. ij. de iudeis z soluit. z qz no. s. de cōsti. in glo. fi. ¶ Circa ma teriā hui? c. primo quero cū hic innatur qz primo non p sequente debet recipi secūdu: etiā in cui? litteris erat clau sula: si pro alio: qñ pprie dicat primus non psequi. Dicit Inno. qz tunc dicit qñ litteris vt iuri suo renūciavit expisse ad qd alleg? cōpo. de resti. spo. audita. Vel quando contra ipsum lata fuit sententia cū acquieuit facit qz no. j. de con cess. pben. c. i. in glo. ij. in fi. Vel factus est miles: ad hoc. li. di. c. i. z. ij. x. q. iij. eos. Vel vxorē duxit. j. de cle. z iug. c. i. z qz ibi no. vel clericale relecta a lege cōpo. C. de mune. pa. l. professio lib. x. Vel aliud fecit contrariū clericatū: z fa cit qz no. de cle. non resi. c. vlti. Vel ipsam vacantē post pre sentationē litteraz non obtinuit. Vbi enim primus noluit mor cepit ad secūdu pertinere alleg. cōpo. ff. de suc. edic. l. i. s. qui fermal. Bene facit decre. si clericatus de pben.

lib. vj. Idē credo si in alia ecclēia obtinuit beneficiū p eius adeptionē expiraret gratia sibi facta in prima fīm no tata p modernos. j. de. cle. non resi. c. vlti. z quod habetur in clemē. e. ti. gratie. Itē non sic si a principio habuit pñō nēlicz nō habuit prebendā p qua scriptū erat vt dixi in te xtu super verbo beneficiū forte que dicitur nō psequi qui cōsecutus fuit bñficiū: postea cum tempore date secūdi vnde nō ob. excep. contra secūdu. z facit qz dicā. j. pzo. ma qñne nisi aliud diceret: vbi in litteris est clausula si pro alio. zc. Dicit autē Inno. illuz non renunciare litteris qui distulit eis vti p annū nec ob. secūdu cū. s. e. plerunqz q loquitur de litteris impetratis ad litz. Sed quid si colla to: se defendit contra primū z ex quauis cā nunquid pote rit se defendere contra secūduz ppter mandatū factum primo quē impugnat: dic ut no. d. z. p. m. pter modernos: s. e. caplm super glo. fi. ppter cui? reuerentiā bec nō scribo ¶ Secūdo quero si impetrat qz in ecclēia vbi p alio scri ptū est sine clausula nō ob. qz p alio. zc. L. sine alia si nō p alio. zc. An valeant tales littere: videtur qz non p hanc de cre. z. j. c. pri. z. s. e. ca. subest enī eadem rō sup grauami nis z si nulla clausula apponat: ergo zc. j. de trālla. c. ij. cū simi. ¶ Preterea hoc probat filius curie qui est attendē dus. j. de crimi. fal. qz graui secūdu quē stilū apponitur il la clausula nō ob. zc. sed si dicit sine clausula litteras vale re ergo frustra: z. c. ti. si papa lib. vi. Sed cōtra facit etiam h decre. quia h erat clausula si p alio: ergo si nō fuisset va lissent secūde licz nō fuisset clausula que nō obstat: ex dicta enim littera sumitur mādatois intētiō de qua loqui tur finis. c. Itē ē stilus facit p hac parte qz si dicit litteras nō valere etiā si est clausula si p alio: ergo supflue illa litte ra apponit in litteris qz videt absurdū p id quod supra di xi. Glo. videt dicere hic qz tales littere nō valent ex eo qz papa illā clausulā nō obstat in litteris cōsueuit apponere sicut illā nō obstat certo canonicorū numero. zc. s. e. con stitutus: als ergo frustra apponeret ut dixi. ¶ Ad gtraria videtur respōdere qz illa clausula si p alio que apponit in hac decre. subintelligit in litteris dato qz non inferat sicut illa si psona est idonea. j. de electionibz causaz. z illa si pre ces veritate nitāt. s. e. c. ij. Sed Sof. bic z in summa hui? ti. ver. itē si diuersi pñse tenet qz tales littere valent ē sine clausula non ob. tunc enī nō vult papa secūdu recipi: qñ po nit clausulā si p alio. Idēz Inno. hic egi. z bo. Hoffi. autē hic dic? credo fuerit de mente cōpo. s. e. ca. qz aut pendet gratia primi qz nōdū est cōsecutus? pben. dā: tunc nō valent littere nisi in eis sit clausula nō ob. qñ papa nolit in ecclēia tot reservationes pendere: bene facit de offi. lega. presen ti lib. vj. z qz sup eadē re prime z secūde littere impetrant: z ideo secūde nō valent: ad hoc. s. e. pastoralis. ij. rñso. j. de offi. delega. ex pre: z hoc casu est opti. glo. vera z concordant oēs mo dēri. aut primus fuit plene cōsecutus pben. dā: z tunc valēt littere secūde: etiā sine clausula nō obstat: z sic sit vera opi. Sof. z sequaciū: hoc rez nisi in litteris secūdi esset clausula si p alio. zc. qz tunc etiā primo cōsecutus pre bēndā non tenet secūdu recipere: z sic intelligit h decre. Et Inno. in decre. caplm dicit hoc: nō male deinde ut di xi quantū ad primū mēbrū distinctiōis Hoffi. s. qñ secūdu impetrat pendere gratia primi. Et oēs concordāt qz nō va lēt nisi in litteris sit clausula nō obstat. Sed dubiū videt in secūdo mēbro: qñ primus est cōsecutus beneficiū z in litteris secūdi nō est clausula non ob. fīm glo. que simplici ter loquit videt secūde littere nō valere. Et dicit. d. z. p. m. qz opti. glo. approbati videt. j. e. c. pe. in fi. lib. vj. vbi idē notat ponens etiā pdictā opi. Hoffi. in glo. an penul. z hic defendendo glo. dicit nil absurdū si exprimant in litteris cōditiōes affirmatiue vel negatiue qz subintelligunt: ut si dicat si est idoneus: vñ est ita: ut. s. e. cū adeo. z. s. e. olim z p hoc rñsum ad ea qz videbant facere p opi. Sof. scilicet remouere ut obstat ē qz non obstat: ut si dicat nō obstat qz nō sit vel sit flauus: vel qz nō habeat crispas crines: vel non ob. qz careat bñficio vel qz excessit trigēsimū annū vel huius similia. Satis ēēt derisibile ita videt de dicta clausula